Het boek Esther

Adolf Küpfer

HET BOEK ESTHER

Uit het Duits vertaald en bewerkt

Online uitgeverij OudeSporen

Het boek Esther

Uit het Duits vertaald en bewerkt

Auteur:	Adolf Küpfer
Redactie:	Hugo Bouter
Vormgeving:	Jan Paul Spoor
Herziene editie:	2016 OudeSporen online uitgeverij
Tweede editie:	2023 OudeSporen online uitgeverij
Copyright:	OudeSporen online uitgeverij
ISBN/EAN	978-90-.....-.
	NUR 707

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch of mechanisch, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

'Hij zocht het beste voor zijn volk en sprak tot welzijn van heel zijn nageslacht'.

Esther 10:3

Inhoud

Inleiding 8

Koning Ahasveros 13

Koningin Vasthi 16

Mordechai en Esther 20

Haman 28

De Grote Verdrukking en het gelovig overblijfsel van Israël 35

Esthers moeilijke gang 42

Mordechai's verhoging en Hamans val 45

Het grote keerpunt 53

De regering van de Messias 65

Inleiding

Dit boek van de Bijbel is een vaak vergeten en weinig gelezen boek, omdat men niet goed weet wat de betekenis ervan is. Zelfs de grote reformator Dr. Martin Luther heeft het niet begrepen en gezegd dat het te 'Joods' was en teveel Joodse onhebbelijkheden bevatte, zodat hij het liever niet bij de Bijbelboeken had gezien. Maar de eerbied voor de geïnspireerde tekst gaf hem toch aanleiding het in de rij van Bijbelboeken te laten staan. De tijd om dit boek te begrijpen was misschien nog niet aangebroken. Het is evenals het boek Daniël een boek dat voor de tijd van het einde is bestemd, en daarom lang een gesloten boek is gebleven. Nu is echter de tijd gekomen dat de Heilige Geest het nader uitlegt. Zonder het boek Esther zou een parel van grote waarde in de ketting van de Bijbelboeken worden gemist. Voor eenieder die de betekenis en de schoonheid van dit boek begrijpt, zal de studie ervan grote zegen met zich meebrengen.

De oorzaak van de miskenning van het boek Esther ligt wel hierin, dat de naam van God er geen enkele keer in voorkomt. Ook worden geen teksten uit andere boeken van de Heilige Schrift aangehaald. Wij vinden geen bijbels getuigenis, noch iets over de wet of de godsdienst, zelfs geen gebed. De naam Israël ontbreekt ook, maar daartegenover staat dat er veel nadruk wordt gelegd op het Joodse zelfbewustzijn. Al met al lijkt dit boek helemaal niet op andere boeken in de Bijbel.

De oorzaak van dit opvallende verschil ligt daarin dat deze Joden in gevangenschap *onder de volken* waren gebleven. Ze waren zowel

uiterlijk als blijkbaar ook innerlijk van hun land en van Gods heiligdom en Zijn dienst losgeraakt, dit in tegenstelling tot hen die onder Kores naar Jeruzalem waren teruggekeerd. Ze werden getypeerd als Lo-Ammi, dat is *'Niet-Mijn-volk'* (Hos. 1). God kon Zich niet openlijk met hen verbinden, zoals ook werd gezegd door de profeten Zacharia en Maleachi: *'Keer terug naar Mij, dan zal Ik naar u terugkeren'* (Zach. 1:3). Zolang het volk zich niet bekeerde, was het voor God niet mogelijk naar hen terug te keren. Maar de donkere, zware tijd moest bewerken dat Zijn afgedwaalde volk Hem weer zou terugvinden.

Toch was Gods hand in het verborgen en op de achtergrond werkzaam voor de Zijnen, zonder dat het naar buiten toe zichtbaar was. Pas toen het gestelde doel zichtbaar werd, werd Gods leiding gekend. Dat vinden wij vaker in Gods Woord in donkere tijden waarin God zweeg, dat Zijn leiding vaak alleen in kleine dingen merkbaar was. We zien het bijvoorbeeld bij de voorbereiding van Mozes als de leider van het volk, en bij de komst van de Zoon van God in deze wereld. Het boek Esther laat dit juist op bijzondere wijze zien, doordat door de eenvoudige uitdrukking 'na deze gebeurtenissen' (2:1; 3:1) een reeks dingen wordt samengevoegd, waarin duidelijk Gods hand valt op te merken. God werkt bij alles wat er gebeurt toe naar het door Hem gestelde doel. Stap voor stap, van hoofdstuk tot hoofdstuk ontvouwt zich een wonderlijke geschiedenis, die in haar symbolische betekenis tot de manifestatie van Gods heerlijkheid voor Zijn volk leidt.

De Joden zelf begrijpen dit boek eigenlijk ook niet goed. Zij beschouwen het als minder heilig dan de overige boeken, omdat Gods naam er niet in voorkomt. Het wordt wel aandachtig gelezen

op het Poerimfeest, dat is ingesteld ter herinnering aan de verlossing die hier wordt beschreven. Zij merken echter niet op dat dit boek in symbolische taal hun eigen toestand onder de volken beschrijft, en ook het uiteindelijk handelend optreden van God met het oog op hun verlossing. Dit zal het antwoord zijn op wat zij vandaag nodig hebben, en waarnaar de gelovige Jood vol verlangen uitziet. God zal de uiteindelijke en ware oplossing van hun zaak, het zgn. 'Jodenvraagstuk' vinden.

Nóg zijn hun ogen hiervoor gesloten, nóg rust op hun harten de bedekking, zodat zij Gods stem niet horen en de heerlijkheid van Christus in de Schriften niet zien. Zij zullen eerst de hardheid van hun hart tegenover God en Zijn Messias moeten belijden (Rom. 10). De sleutel daartoe is de Messias Zelf, die zij over het algemeen genomen nog steeds niet erkennen, zodat zij aangaande Zijn Persoon nog in het duister tasten. Pas als de bestemde tijd is gekomen, zal ook de door hen zo gewenste tijd van het Messiaanse rijk aanvangen.

Als historische vertelling belicht Esther een gedeelte uit de geschiedenis van de Perzische koning, die in de wereldgeschiedenis bekend staat onder de naam Xerxes I. Hij regeerde van 485-465 vóór Christus, en wel tussen Darius I, zoon van Hystaspes en koning Arthahsasta. Wat de tijd betreft is zij te plaatsen tussen de hoofdstukken 6 en 7 van het boek Ezra. Alle bijzonderheden zijn, hoe merkwaardig zij ook schijnen, bevestigd door archeologen die ook de burcht Susan aan het daglicht hebben gebracht. Bepaalde gebeurtenissen van wereldomvattende betekenis, die een enigszins ander beeld van deze koning geven, worden in het boek Esther niet vermeld.

Deze dingen worden in Gods Woord genoemd voor zover ze van belang zijn in de geschiedenis van Gods wegen, zoals bijvoorbeeld de volkstelling van keizer Augustus ten tijde van de geboorte van Jezus Christus. Al het overige is naar Gods maatstaf zonder betekenis. Bijna geen boek van de Bijbel heeft zoals Esther door zijn bijzondere karakter zoveel reden gegeven tot kritiek. Maar ook hier hebben de stenen zó luid de geschiedenis als waarheidsgetrouw bewezen, zoals immers de Heere Jezus ook heeft gezegd, dat de tegenstanders volledig moesten verstommen.

Zeker, het is alleen mogelijk onder de leiding van de Heilige Geest de door God bedoelde symbolische betekenis van de geschiedenis van Esther te begrijpen en te verklaren. Alleen Hij is in staat de verborgen gedachten van God te tonen en uit te leggen. Door Zijn aanwijzingen geleid, vinden we in de eerste plaats de uitbeelding van de heerlijkheid van God de Almachtige in de persoon van Ahasveros. En later vinden we de strijd tussen Gods Zoon, Jezus Christus, en aartsvijand de satan (de strijd tussen Mordechai en Haman).

Dit conflict gaat over het uitverkoren volk Israël en de heerschappij over de aarde. Die strijd is weliswaar al begonnen bij het begin van de schepping, en ze heeft zich voortgezet door de hele geschiedenis van de mensheid heen. Het boek Esther beschrijft daarvan de grote eindfase, de Grote Verdrukking en de benauwdheid van Jakob. Dit leidt tot de definitieve verlossing, en daarna het rijk van de Messias Jezus Christus. De toestand van het volk van de Joden, zoals die in dit boek wordt beschreven, is dus een nauwkeurig voorbeeld van de situatie waarin de Joden zich nu bevinden en van de gebeurtenissen

die zich voor onze ogen afspelen. De bespreking van het boek zal ons nadere bijzonderheden hiervan laten zien.

Koning Ahasveros

Ahasveros is de Perzische naam van de vorst die in het Grieks Xerxes I wordt genoemd, de in de wereldgeschiedenis zo bekende koning van Perzië. In Daniël 11:2 wordt van hem bericht: *'Zie, nog drie koningen (na Kores) zullen in Perzië opstaan en de vierde zal grotere rijkdom bezitten dan alle anderen en als hij sterk geworden is door zijn rijkdom zal hij alles in beweging brengen tegen het koninkrijk van Griekenland'*.

Juist dit wordt hier in het eerste hoofdstuk van het boek Esther nader uiteengezet. Het derde jaar van zijn regering was namelijk het jaar waarin werd besloten tot de onsuccesvolle veldtocht tegen Griekenland. Vooral met het oog daarop nodigde Ahasveros al zijn rijksgroten, vorsten, gouverneurs van de 127 provincies, legerleiders etc. uit om hem te bezoeken. En daarom stelde hij zijn buitengewone rijkdom en luister ten toon om hen voor zijn oorlogsplannen te winnen. Daarom duurde dit feest ook zo lang: een half jaar. En de zeven dagen feest voor de bevolking van Susan zal wel het antwoord van de koning zijn geweest op de verkregen toestemming om oorlog te gaan voeren met de Grieken. De genoemde bijzonderheden mogen merkwaardig schijnen, maar ze stemmen volkomen overeen met de Perzische gewoonten en opvattingen van die tijd.

Wat betreft het persoonlijk karakter van Xerxes, laat de wereldgeschiedenis hem zien als een echte oosterse despoot. Dit blijkt ook op enkele plaatsen in het boek Esther, bijvoorbeeld door zijn plotselinge toorn en ook zijn wispelturigheid die hem tot een speelbal

van zijn gunsteling maakte, zodat hij overeenkomstig diens wens zelfs toestemming gaf voor het uitmoorden van talrijke mensen. Maar op zijn betekenis als symbolische figuur heeft dit geen invloed. Hij is in de hierboven gemelde eigenschappen een beeld of afschaduwing van God Zelf, de Almachtige. Ahasveros betekent: 'Vorst van de erfenis, die majesteit heeft' of ook 'vorst der vorsten'. Dit past goed bij zijn geweldige rijk, dat niet minder dan 127 provincies omvatte – zeven meer nog dan die van zijn vader. Het reikte van Indië tot Ethiopië. Omdat Indië als het heerlijkste land van de aarde gold en Ethiopië 'branden' betekent, hebben wij in de koning van dit grote rijk een zwak beeld van God, de almachtige Heer van het heelal, zowel van de hemel als van de aarde, aan Wie alle schepselen in de hemel en op de aarde – maar ook die van het dodenrijk – zijn onderworpen.

Gedurende het Perzische wereldrijk – het tweede van de profetie van Daniël – betekende de heerschappij van de koning niet alleen de uitoefening van macht, geweld en willekeur, maar het hield ook in dat hij de 'vader van het volk' was. Het volk was de koning absolute gehoorzaamheid verschuldigd, maar het ontving ook alles wat voor een gelukkig leven nodig was uit zijn hand. Dit blijkt hier in het boek Esther. De heerlijke materialen zoals goud, zilver, wit marmer, purper etc. die de koninklijke heerlijkheid tot uitdrukking brengen, kennen wij immers ook als symbolen van goddelijke heerlijkheden.

Wat wij in deze eerste verzen over de koning lezen, is in wezen de openbaring van zijn heerlijkheid, zijn rijkdom, de kostbare pracht van zijn majesteit, zijn vrijgevigheid en in dit bijzondere geval ook van zijn politieke plannen. Dit alles kon immers alleen gezien en vernomen worden doordat de koning het allemaal zelf onthulde. Ook

dit is een schaduwbeeld van God, zoals Hij het ons door Zijn Woord laat zien. Wij kunnen immers ook van Hem, Zijn heerlijkheid, heiligheid, oordeel over de zonde, en Zijn besluiten en plannen ten aanzien van ons – die ver boven ons denkvermogen uitgaan – alleen kennis verwerven als God ons dit allemaal Zelf openbaart en ook door Zijn Heilige Geest uitlegt (vgl. 1 Kor. 2).

Dit feest van de koning en zijn grenzeloze vrijgevigheid komen overeen met de genade en goedheid van God, die alle mensen rijkelijk verzorgt (zowel goeden als bozen), en ook met Zijn verlangen om Zich met dankbare schepselen samen te kunnen verheugen. Ook in het verdere verloop van het boek vertonen zich trekken van Ahasveros, die naar God de Allerhoogste wijzen. Hij gebiedt soeverein over leven en dood, over enkelingen alsook over hele volken (hst. 1:19; 3:10; 8:8 en 9:16). Zijn beschikkingen kunnen niet worden herroepen (hst. 8:8). Als hij op zijn troon zit, mag niemand ongevraagd bij hem komen (hst. 4:11; Ezech. 33:20). Alleen *hij* kan genade laten gelden, zelfs met betrekking tot de zo onherroepelijke wet van Meden en Perzen.

En de weigering van de koningin om aan het verzoek van de koning te voldoen, is een misdaad tegen de staat, die het oordeel tot gevolg heeft. Evenzo leidt iedere zonde, klein of groot, ertoe dat de zondaar volledig gescheiden is van God en de levensgemeenschap met Hem belet wordt. Dit alles stempelt koning Ahasveros in deze geschiedenis tot een beeld van God Zelf, zij het ook binnen bepaalde grenzen.

Koningin Vasthi

Als hoogtepunt van het hele feest wilde Ahasveros op de laatste dag nog zijn koningin aan de machthebbers van zijn volk en aan het volk zelf voorstellen. Dit was iets heel bijzonders, want het is bekend dat in het oosten het zien van de vrouwen door vreemde mannen verboden was. De koningin moest in haar buitengewone schoonheid, bekleed met alle schatten en koninklijke sieraden en met haar kroon van edelstenen, op die wijze de hoogste indruk geven van de heerlijkheid van de koning. Om deze indruk een feestelijk tintje te geven en de spanning bij de mensen erin te houden, wilde hij haar niet op de gebruikelijke wijze ontbieden, maar liet haar op officiële wijze door het hele college van kamerheren afhalen, waarmee hij de koningin zelf ook op speciale wijze eerde.

Maar toen gebeurde er iets heel onverwachts, iets dat in het oosten ongehoord was: Vasthi weigerde kortweg om voor de koning en de feestvierders te verschijnen. Een reden wordt niet vermeld. Twee dingen zijn mogelijk: in vers 10 lezen we dat de koning en met hem ook de gasten vrolijk van de wijn waren, waarmee kan worden bedoeld dat ze dronken waren. Daartegen kwam de trots van koningin Vasthi in opstand, want het was vernederend om zich voor te stellen aan een menigte dronken mannen. In vers 9 staat bovendien dat Vasthi zelf juist een feestmaal had bereid voor de vrouwen van het koninklijk huis, de harem, een feestmaal van zeven dagen, zodat het bevel van de koning haar heel ongelegen kwam. Hier in het vrouwenhuis was

zij de eerste, de gevierde, daarginds bij de mannen alleen de glans van de koning, haar man. Hoe ijdel is het hart van de mens!

Het is te begrijpen dat de woede van de koning hevig was, want haar weigering was een grove belediging voor hem die alles te zeggen had – en dit tegenover de groten en machtigen van zijn hele rijk! Daarom liet hij de zeven eerste vorsten van Perzië roepen om samen met hen te beraadslagen over de straf voor deze daad van ongehoorzaamheid van een vrouw. Uit het antwoord daarop kan men afleiden, dat zij niet ten onrechte vreesden dat de houding van Vasthi bij andere vrouwen ingang zou vinden. Daarom verlangden zij eenvoudig dat Vasthi als koningin zou worden afgezet en voor altijd uit de tegenwoordigheid van de koning zou worden verbannen. En dat dit in het hele rijk zou worden bekendgemaakt. De koning stemde hiermee in.

Toch is uit Esther 2:1 en 16 af te leiden dat het bevel pas na drie jaar geheel voltrokken werd. Want in de tussentijd viel de ongelukkige veldtocht tegen Griekenland, die Xerxes een smadelijke nederlaag bracht. Het is ongetwijfeld de toorn over deze smaad die in hoofdstuk 2:1 wordt bedoeld, die beslist lang heeft geduurd en die de koning verhinderde aan privézaken te denken.

Wat zou nu de symbolische betekenis zijn van de daad van koningin Vasthi en de weigering om haar schoonheid te tonen? En dat speciaal voor ons, die leven in de eindtijd? De naam samen met de gegeven bijzonderheden in deze geschiedenis werpen er licht op. De naam Vasthi betekent ‘dronkaard’, maar tegelijkertijd ‘mooie vrouw’. En weer anderen veronderstellen dat de naam uit het Sanskriet, de heilige taal van de Hindoes stamt, waar hij ‘stad’ betekent. Volgens deze verklaring zou Vasthi dan een buitenlandse uit Indië zijn

geweest, wat wel eens waar zou kunnen zijn (vgl. hoofdstuk 2:3). Wij zullen daarom niet ver mis zijn als we in deze Vasthi een beeld van de afvallige christelijke kerk zien, die haar heerlijke roeping heeft verzaakt en straks uit de mond van de Heer zal worden gespuwd en aan het oordeel wordt overgeleverd.

God heeft Zijn volk eenmaal uitverkoren door Zijn Zoon Jezus Christus en haar aan Hem gegeven als Zijn geliefde bruid en de volheid van Zijn eigen heerlijkheid (Ef. 1:23; 5:25-27). Hij heeft haar op aarde gelaten, opdat de wereld aan háár Gods heerlijkheid zou kunnen zien. De kerk is deze roeping niet nagekomen, en heeft zich integendeel steeds meer van de Heere afgewend. Daarbij moeten wij wel erop letten dat de ware, gelovige bruidsgemeente, die vóór de eindtijd in de hemel zal worden opgenomen, zowel hier als elders in de oudtestamentische profetie *buiten beschouwing* blijft. Want het hele Oude Testament speelt zich af op aarde, en de hemel is – behalve als de woning van God Zelf – buiten zijn gezichtsveld. Daarom heeft de profetie in het Oude Testament met betrekking tot Gods volk ook alleen met datgene te maken wat op de *aarde* is. Weliswaar worden met enkele woorden en voorbeelden ook de volken erbij betrokken, maar alleen met het oog op het deelhebben aan het Koninkrijk van God op aarde. Daarentegen wordt de hemelse bestemming van de gemeente pas in het Nieuwe Testament onthuld.

Welnu, de geschiedenis van het naamchristendom komt werkelijk overeen met het beeld dat koningin Vasthi vertoont in Esther 1. Zij had de wereld Gods heerlijkheid moeten laten zien. Deze heeft die heerlijkheid niet meer in haar gezien, sinds zij in de Pergamum-periode voor het voetlicht van de wereld is getreden (Openb. 2:12-17).

Zij, de kerk, is eigenlijk ten opzichte van Israël ook een buitenlandse, die veraf was volgens Efeziërs 2:11-22, uitverkoren en vergaderd uit alle volken om met de gerechtigheid en de heerlijkheid van God te worden bekleed. Zij had de woonplaats van God bij de mensen moeten zijn, en zij had aan een verloren wereld de heerlijkheid van Christus moeten tonen. Maar zij heeft de wens van haar Heer niet vervuld. Zij volgde haar eigen trotse wil en zocht liever haar eigen heerlijkheid en de bevrediging van haar wensen, precies zoals Vasthi, en ze zal ten slotte dronken gezien worden van het bloed van de heiligen (Openb. 17:6).

Ja, in plaats van tot verheerlijking van God te zijn, is de kerk tot oneer geworden – evenals Vasthi. Zij heeft er ook de voorkeur aan gegeven over de wereld te heersen, in plaats van in ootmoedige gehoorzaamheid de Heere Jezus Christus na te volgen en te wachten op het regeren met Hem in Zijn Koninkrijk. Daarom kan Hij de kerk in haar totaliteit niet meer erkennen, zoals het was bij Laodicea, waar Hij buiten stond. Hij moet de dode christenheid ten slotte uit Zijn mond spuwen en overgeven aan het gericht door de machten van deze wereld (Openb. 17:18). Zij moet plaatsmaken voor een andere gemalin van de koning, het opnieuw herstelde trouwe overblijfsel van Israël.

Nogmaals wijzen wij erop dat Vasthi niets uit te staan heeft met de ware, hemelse bruidsgemeente. Zij is alleen een beeld van de velen die uiterlijk tot geloof en tot het volgen van Christus zijn geroepen, die wel de naam 'christen' dragen, maar in de praktijk liever daar blijven staan waar het hen past, namelijk als mensen in hun onveranderde natuur.

Mordechai en Esther

Hier treden nu de eigenlijke hoofdpersonen van de geschiedenis op de voorgrond, namelijk de Jood Mordechai en Esther, de nieuwe koningin. Hierbij is de wonderbare leiding van de gebeurtenissen door Gods hand onloochenbaar. Na het verstoten van Vasthi moesten uit alle provincies van het rijk de mooiste meisjes uitgekozen en naar Susan worden gebracht, om de koning een nieuwe koningin te laten uitzoeken. Naar oosterse gewoonte en overeenkomstig het voorschrift moesten zij zich een jaar lang laten behandelen voor een uitgebreide schoonheidskuur. In die periode werd de een na de ander aan de koning voorgesteld, waarbij zij zich volgens haar beste weten moest kleden en versieren (hst. 2:12-14). Als de koning haar niet uitkoos, bleef zij als bijvrouw in het vrouwenhuis zonder weer bij de koning te komen.

Onder deze meisjes bevond zich nu ook de jonge Jodin Hadassa – later Esther genoemd. Zij verzweeg echter haar afkomst op de wijze raad van haar voogd Mordechai. Zij was een wees en door haar veel oudere neef grootgebracht, en zij was evenals hij eigenlijk een ontheemde. De bewaker van de vrouwen was deze Hadassa heel welgezind: hij hielp haar en gaf haar alles wat zij voor haar verzorging nodig had. Bovendien stelde hij haar zeven dienaressen ter beschikking. Toen Esther aan de beurt was om aan de koning te worden voorgesteld, vatte deze voor haar – die in zo'n grote eenvoud bij hem kwam – heel veel sympathie op, zodat hij haar door het opzetten van de kroon tot

koningin maakte. Hoofdstuk 2:8 tekent ons de vreugde die hij in haar vond, doordat hij tot haar eer een groot feestmaal aanrichtte.

Mordechai en Esther zijn figuren van grote betekenis. Mordechai is een beeld van de Heere Jezus Christus als de Messias van Israël en de uiteindelijke redder van Zijn volk. En Esther is een beeld van de woonplaats van God op aarde, de geliefde stad Jeruzalem. Wij zien in haar het gelovige overblijfsel, dat eens het Koninkrijk zal beërven. Er is echter nog meer te zeggen over de hoofdpersonen van deze geschiedenis. Beiden behoorden, hoewel ze ogenschijnlijk vrome, gelovige mensen waren, tot die Joden die ook ná de oproep tot terugkeer onder koning Kores (Ezra 1), in Perzië en zelfs aan het hof van de koning waren gebleven.

Dat kan ons op het eerste gezicht vreemd voorkomen, maar een blik op de geschiedenis maakt het volkomen duidelijk. Want Xerxes was pas de vierde koning ná Kores (485-465 v. Chr.). We moeten ervan uitgaan dat Esther in het jaar 479 vóór Christus koningin is geworden, dat is 57 jaar ná de terugkeer onder Zerubbabel (536 v. Chr.). Omdat al de meisjes naar oosterse gewoonte vrij jong moesten zijn, was ook Esther toen nog minderjarig. Dus zal ook Mordechai, ook al was hij veel ouder dan zijn nicht, toen op middelbare leeftijd zijn geweest; anders was het leeftijdsverschil te groot. Ook hij kon dus in het jaar 536 v. Chr. pas een kind, of nog wel helemaal niet geboren zijn geweest. Daarom kan vers 6 alleen maar worden verklaard in die zin dat niet hijzelf, maar zijn grootvader, misschien zelfs zijn overgrootvader ten tijde van Jechonja in gevangenschap werd gevoerd. Anders zou Mordechai in de tijd van het boek Esther al een grijsaard van 130 jaar zijn geweest!

Hij had een belangrijke positie aan het hof van de koning, want aan hem was de bewaking van de koning zelf toevertrouwd (vgl. vers 19: *'in de poort van de koning'*). Toch was hij een onderdaan van de heidense koning en dus geen vrij man. De toestand van de Joden in het Perzische wereldrijk kwam ongeveer overeen met die van heden. Zij waren over de hele wereld verstrooid en vaak vogelvrij verklaard, maar toch kregen sommigen – zoals hier Mordechai – belangrijke functies. Zo was het ook met de Joden in Europa sinds de Verlichting, waar zij door hun intellect belangrijke plaatsen in de financiële en zakenwereld en in de intellectuele beroepen konden verwerven. De bijzonderheden over Mordechai en Esther leveren ons nog meer profetische beelden op.

Mordechai is dus een beeld van de Heere Jezus als de Messias van Israël. Zijn naam betekent mogelijk 'kleine man', of ook 'bittere droefheid'. Vanuit het Perzisch wordt de naam in verband gebracht met de oorlogsgod Mars. Zijn naam wijst allereerst op de verschijning van de Messias in nederigheid, op Hem die met verwerping en lijden vertrouwd is geweest (Jes. 53). Als de wederkomende Heere zal Hij echter al Zijn vijanden tenietdoen en hen uit de weg ruimen.

De naam van zijn vader was Jaïr, d.i. 'hij verlicht'. De naam van zijn grootvader was Simi (afkorting van Semaja), wat betekent: 'Jah heeft gehoord'. Wijzen ook deze namen niet op de Messias, de Zoon van God, want wie anders is het Licht en de Hoorder van het gebed dan Hijzelf? Als zodanig was de Heere Jezus volkomen gelijk aan de Vader en handelde Hij in totale afhankelijkheid van Hem. Zo was ook Mordechai volkomen gehoorzaam en in trouwe ootmoed onderworpen aan de koning. Hoewel hij de neef was van koningin

Esther, bleef hij toch rustig op zijn post, zelfs toen zijn beloning voor het redden van het leven van de koning uitbleef.

Bovendien was hij een door en door eerlijk man. Hij schaamde zich ook niet voor zijn broeders, zijn volk, zelfs niet in gevaarlijke tijden (3:4). En hij trad moedig op tegen het kwaad (2:22). Was hij daarmee niet ook een afschaduwing van Christus in Zijn vernedering? Verder was hij degene die zijn ouderloze nicht opvoedde; hij deed dat gewetensvol en met wijsheid en godsvrucht. En ook later, toen Esther in haar hoedanigheid van koningin al niet meer bij hem was, bleef hij toch aan haar denken. Zijn hart bleef bij haar, ook toen hij niet meer bij haar kon komen. Is dat niet ook de houding van de Zoon van God, van Jahweh Zelf ten opzichte van Zijn volk Israël en ten opzichte van al de Zijnen?

Hij alleen heeft immers Israël uit de slavernij van Egypte geroepen. Hij heeft het tot Zijn volk toebereid (Hos. 11). Het volk was als een verlaten wees, over wie Hij Zich heeft ontfermd (Ps. 27:10). Wanneer Hij nu het volk vanwege zijn afvalligheid aan de kant moest zetten en Zich niet meer ermee kon bemoeien, zo heeft Hij het toch nooit uit het oog verloren; en op het juiste ogenblik zal Hij weer ingrijpen. Wat een heerlijk voorbeeld is Mordechai van de zorg van de Heere Jezus voor de Zijnen! Christus heeft ons immers ook gekocht en door Zijn werk tot kinderen van God gemaakt. En hoewel Hij ons nog in deze boze wereld heeft gelaten, is Hij toch bij ons met Zijn Geest en is Hij onophoudelijk met ons bezig. Hij draagt en sterkt ons en bidt voor ons bij de Vader.

In dit hoofdstuk is Mordechai bovenal een voorbeeld van de *ootmoedige* Christus, die in nederigheid en afhankelijkheid hier op

aarde verbleef. De volgende hoofdstukken laten hem echter zien als de strijder voor zijn volk, die eerst verborgen is en later als de grote overwinnaar een beeld is van de Messias die Zijn Koninkrijk opricht.

Esther, van wie de Joodse naam Hadassa was, is eveneens een beeld van Jeruzalem, het door God geliefde Sion (Ps. 87). Hiermee wordt het daarin wonende gelovige overblijfsel in de eindtijd bedoeld. Beide namen zijn van grote betekenis. Hadassa betekent: 'mirte', een in de bloei heel mooie, welriekende struik, die in Gods Woord het symbool is van het weer opbloeiende Israël. Zo is bijvoorbeeld in het boek van de profeet Zacharia, dat speciaal Jeruzalem tot onderwerp heeft en de bevrijding van het verdrukte overblijfsel, het uitgangspunt een dal met *mirten* (Zach. 1:8; vgl. Jes. 55:13 en 41:19). Dit beeld spreekt van de bruidsversiering. Esther, de Perzische naam die ze droeg als koningin, betekent: 'geluksster'. Dat zal de positie zijn van het overblijfsel en van Jeruzalem, door de Messias Jezus Christus. God zal het weer onder Zijn hoede nemen.

Het is duidelijk dat Esther als koningin een beeld is van het gelovige overblijfsel uit Israël, dat wij in Openbaring 7 vinden en dat op Gods bevel zal worden verzegeld. Zo zal het, hoewel het door de hele tijd van de Grote Verdrukking zal heengaan, toch door Gods genade bewaard en gered worden. 'Verzegelen' betekent in Gods Woord hier en elders (2 Kor. 1 en 5 en Ef. 1), dat God de Heere de betrokkene voor Zichzelf apart stelt en daarmee voor ieder ander onaantastbaar maakt; zoals in de grond van de zaak ook Esther voor ieder ander, behalve voor de koning, onaantastbaar geworden was.

Esther was een wees, opgevoed en verzorgd door haar neef Mordechai. Dat is het volk Israël nu ook nog in geestelijk opzicht. Het is ver

van God verwijderd. Hij heeft Zich van hen afgekeerd vanwege hun halsstarrigheid. Maar op de achtergrond (voor Israël zelf nog niet zichtbaar), begint toch de Heere bemoeienis met hen te krijgen. Zo was ook Mordechai, die geen toegang meer tot Esther had sinds zij zich in het vrouwenhuis van de koning bevond, toch bezorgd om haar. Esther was dus de nieuwe koningin geworden, de geliefde van de koning, maar het mocht niet bekend worden dat ze uit het Joodse volk stamde. Dát gebeurde pas toen de koning het voor haar moest opnemen (hst. 7). Zo is ook het overblijfsel van Israël nu al bij God bekend en heeft het overeenkomstig Zijn raadsbesluit een heerlijke bestemming. Herinnert dit niet eraan dat ook wij die tot de hemelse Bruid behoren, thans nog niet weten wat wij eens in het Vaderhuis zullen zijn? Wie zou zich daarvan een voorstelling kunnen maken (1 Joh. 3:2)?

Bij haar verschijning voor de koning deed Esther afstand van alle sieraden en kunstmatige schoonheidsmiddelen, behalve die zij had gekregen in het huis van de koning. Haar schoonheid zou als het ware alleen de heerlijkheid van de koning zelf zijn. Zo moet ook ieder mens, precies zoals hij is, voor God verschijnen en erkennen wat hij in werkelijkheid is: namelijk verloren. En van Hem moet hij, door de wedergeboorte uit God, alles ontvangen: het eeuwige leven en alle schoonheid en gerechtigheid die voor God geldt. Dit zal ook met het gelovig overblijfsel van Israël het geval zijn. Ook zij moeten hun Messias eerst als de voor hen Gekruisigde erkennen en aannemen, vóórdat zij de hun toegedachte heerlijkheid ontvangen (Zach. 12:10-14; Matt. 24:29-30). Pas daarna zullen zij de majesteit van de Koning zien en zelf ook worden verhoogd. Zij ervaren dan hoe God in liefde aan hen heeft gedacht (Ps. 87; Ps. 110:2-3; Ps. 122;

Ps. 132:17). Dan zullen zij van hun God ook een nieuwe, kostbare naam ontvangen, waarvan in de boeken van de profeten meermaals sprake is (bijv. Jes. 1:26; 62:12 enz.).

Overeenkomstig het raadsbesluit van God en Zijn onzichtbare leiding was Esther de enige die ertoe bestemd was de opvolgster van koningin Vasthi te zijn. Zo is in de raadsbesluiten van God ook alleen *Israël* ertoe bestemd het eerste volk van de aarde, het hoofd van de volken te zijn. Want zijn Koning, Jezus Christus, zal ook Heere en Koning over de hele aarde zijn (Deut. 28). Mozes had dit reeds geprofeteerd. Israël was uitverkoren tot het hoofd van de volken. Maar hij had ook gezegd dat het – ingeval het ontrouw werd – de staart van de volken zou worden, dus gering geacht, verstoten en zelfs vervolgd.

De machten van de wereld hebben de heerschappij voor zichzelf willen opeisen, maar niemand is dit werkelijk gelukt, omdat het tegen Gods wil is. En het zal ook niemand lukken, want God alleen zal de heerschappij geven aan Degene die Hij daartoe heeft bestemd. Dat zal *Christus* te midden van Zijn vernieuwde en wedergeboren volk Israël zijn.

Hoe mooi is het karakter van Esther, zoals we het hier zien! Ten opzichte van de koning toont ze enerzijds de hem toekomende eerbied en achting. Maar aan de andere kant bewijst ze ook gehoorzame afhankelijkheid aan de opdracht van de man die haar had opgevoed: *'want Esther bleef naar het woord van Mordechai handelen, zoals toen zij bij hem opgevoed werd'* (2:20). Ook als koningin bleef zij openstaan voor de waarheid, die in alles weet te onderscheiden wat niet goed is. Zij handelde met een wijsheid die noch haar neef, noch haar volk onvoorzichtig aan gevaren blootstelde. In een tijd van gevaar wist

zij met geduld het juiste ogenblik af te wachten en te benutten, om dan resoluut de gelegenheid aan te grijpen, maar ook te belijden waar zij bij hoorde en wie zij was. Dit alles in vol vertrouwen op wat Mordechai haar had opgedragen, wat voor haar evenveel waarde had als voor ons het Woord van God. Dit kenmerkte ook het karakter van Mordechai, en zo moest het bij elk kind van God zijn.

De laatste verzen van hoofdstuk 2 berichten ons nog over een samenzwering van twee hovelingen van de koning, die door Mordechai ontdekt en voorkomen werd. Dit bericht zou pas later in de geschiedenis van Esther van groter belang worden (zie 6:1-3). Voorlopig kreeg Mordechai geen beloning voor zijn zo waardevolle dienst. Toch nam hij ook na die tijd rustig zijn plaats in de poort van de koning weer in. Ging het met het evenbeeld van Mordechai, onze Heere Jezus Christus, niet precies zo? Hij wilde de mensen Gods genade en het eeuwige leven brengen, maar men nam Hem niet aan; men had voor Hem alleen de doornenkroon en het kruis.

Haman

Nu komt er een heel andere persoon naar voren, namelijk Haman, de grote tegenspeler en tegenstander van Mordechai. Zijn naam betekent: 'prachtig' of 'groots'. De naam van zijn vader Hammedata betekent: 'één van een tweeling', of 'dubbel'. Beide namen hebben grote betekenis. Haman wordt hier voorgesteld als de afstammeling van Agag, de koning van de Amalekieten, die door Saul had moeten worden gedood omdat Amalek moest worden uitgeroeid (1 Sam. 15). De namen zijn waarschijnlijk van Perzische oorsprong. Agag was een landschap in Perzië. Toch voert Gods Geest de afkomst van Haman bewust terug op Amalek, de *eerste* vijand die Israël ontmoette op de reis naar het Beloofde Land. Amalek stamde van Ezau af; en hij woonde in het land Edom, waar om zo te zeggen de oorsprong ligt van de haat tegen Israël. Zo wordt bij Mordechai ook Kis, de vader van Saul als stamvader genoemd om duidelijk te maken wat er in overdrachtelijke zin wordt bedoeld: de strijd tussen God en de satan om de heerschappij over de wereld.

Hier is Haman dus een beeld van de satan, die voortdurend de raadsbesluiten van God in Zijn Zoon, de Heiland van de wereld, teniet wilde doen door af te rekenen met het volk waaruit de Verlosser zou worden geboren. Natuurlijk bleef dit zonder resultaat, want ondanks de vreselijke macht van de satan is zijn doen begrensd. Hij kan niet verder gaan dan God toelaat, evenals Haman afhankelijk was van de koning. Zoals koning Ahasveros Haman verhoogde boven anderen

en hem bijzonder begunstigde, zo heeft ook God de duivel als engel van het licht (Lucifer) geschapen en hem de hoogste plaats in het heelal gegeven. Maar daarmee nam hij geen genoegen: hij wilde zelf als God zijn. Hij weigerde zichzelf te onderwerpen. Daarom is hij gevallen en tot tegenstander geworden (Jes. 14:12-14; Ezech. 28:14-17).

Op die manier zien wij hem telkens weer proberen door bepaalde werktuigen vernietigende slagen toe te brengen aan het volk waaruit Christus zou voortkomen, maar zonder zijn doel te bereiken. Zo probeerde hij Farao in Egypte te gebruiken om het Joodse volk uit te roeien. Verder door Saul, die David – de stamvader van Jezus naar het vlees – wilde doden. Toen door Atalja, die het nageslacht van David wilde uitroeien. Toen weer door Herodes (merkwaardigerwijs een Idumeeër, een nakomeling van Ezau en mogelijk van Amalek), die het Kind Jezus wilde doden. Achter dit alles stond de satan als de aanstichter. Maar God heeft zijn plannen zó veranderd dat het middelen werden om Zijn eigen heerlijkheid en raadsbesluit te openbaren.

In de eindtijd zal de satan nog eens alles op het spel zetten en *drie* verschrikkelijke werktuigen benutten: het beest, het hoofd van het hersteld Romeinse rijk; de Antichrist in Jeruzalem; en de koning van het Noorden, waarachter hijzelf als aanstichter werkt. Omdat wij ons hier op het terrein van de oudtestamentische profetie bevinden, waar de koning van het Noorden, de Assyriër – de gesel die het hele land doortrekt – als hoofdvijand van Israël verschijnt, moet hij ook worden genoemd.

Oorspronkelijk had God heerschappij aan de volken gegeven, maar zij hebben zichzelf verhoogd en God verworpen. Aan het einde van de tijd zal de satan, nadat hij uit de hemel op de aarde is geworpen, Gods regering proberen af te schudden (vgl. Ps. 2). Deze vijandschap zal Zich in de eerste plaats richten tegen Gods volk op aarde; de spits echter zal in wezen zoals bij Haman tegen Mordechai, tegen Gods Gezalfde zijn gericht.

Na enkele jaren verhoogde koning Ahasveros deze Haman boven alle rijksgroten, zodat koninklijke eer aan hem moest worden bewezen. Allen in Susan deden dit, want zij zagen immers in de koning hun 'god'. Slechts één weigerde zich te buigen, namelijk Mordechai. Hij hield zich als trouwe Jood aan Gods gebod. Hij mocht alleen God aanbidden; bovendien was Haman als nakomeling van Amalek een door Jahweh vervloekte. Herinnert ons dit niet aan de verzoeking van Christus door de duivel? De vorst van de duisternis wilde aanbeden worden, en de wereldrijken van Hem afnemen. Christus wees de satan af door het eerste gebod aan te halen. Mordechai noemde als reden voor zijn weigering zijn nationaliteit als Jood, hoewel uit de woorden van Haman tegen de koning kan worden opgemaakt dat Mordechai handelde door Gods geboden in acht te nemen (3:8). Dit duidt echter ook op de toestand van het Jodendom nu, dat weliswaar grotendeels formeel aan de 613 geboden vasthoudt, maar in de strijd om zijn bestaan en om zijn vaderland tot nu toe vooral zijn nationale standpunt laat gelden. Het Zionisme schrapt soms bewust religieuze belangen uit zijn programma.

Mordechai kon zich toen in elk geval niet goed erop beroepen, zoals bijvoorbeeld Daniël, dat hij een dienstknecht van de ware God was.

Want vanwege de toenmalige toestand van de Joden zou men spottend hebben kunnen zeggen: 'Waar is dan uw God?' Mordechai maakte zijn afkomst bekend, hoewel hij aan Esther vooralsnog verbood dat te doen. Zo heeft ook onze Heere, toen men Hem in Gethsemane wilde gevangennemen tegen de gerechtsdienaars gezegd: 'Ik ben het'. Zonder van Zijn almacht gebruik te maken heeft Hij tegelijk echter Zijn beschermende hand over de discipelen gehouden, opdat hun geen leed zou overkomen. Mordechai is metterdaad in heel zijn houding een heerlijk voorbeeld van Christus, waarvan we nog meerdere bewijzen zullen zien.

Haman, de trouwe dienaar van de tegenstander, probeerde nu Mordechai uit de weg te ruimen en zijn hele volk te vernietigen, om op die manier in ieder geval Gods raadsbesluit te doorkruisen en Gods gezalfde uit te schakelen. Dat was het doel van de satan bij alle aanvallen in de loop van de eeuwen. Want door het volk Israël uit te roeien, zou ook de hoop op de komende Messias waardeloos zijn geworden. Tegen Christus richt zich in feite iedere inspanning van de duivel, dat is ook bij het Nationaal Socialisme uit de Tweede Wereldoorlog heel duidelijk gebleken. Dit wordt bevestigd door de hedendaagse politiek. De onverzoenlijke haat van de Arabieren, de buurvolken van Israël en het antisemitisme in het algemeen blijft maar toenemen, ook bij die volken die het volk van God eerst nog vriendelijk gezind waren. Zoals de profeten van de Bijbel al sinds lang hebben voorzegd, is Palestina het middelpunt van het wereldgebeuren geworden. Nu al is te zien hoe de haat en de zelfzucht van de volken hevig woedt tegen de Joden. En dat zal zo blijven tot de Messias verschijnt, die hen voorgoed zal bevrijden.

Ahasveros ging bereidvaardig op het voorstel in, zonder zich ook maar in het minst rekenschap van de inhoud te geven. Ja, hij gaf zijn vazal zelfs zijn zegelring, zodat Haman nu namens de koning kon handelen – helemaal overeenkomstig de wensen van een oosters despoot. Toch was hij ondanks zijn vijandschap een werktuig in Gods hand, dat ertoe diende om het volk te louteren. Dat geldt ook voor de wereldmachten in de eindtijd. Want de meerderheid van de Joden zal door eigen onboetvaardigheid en afvalligheid in het gericht omkomen (zie Zach. 13:8-9; Jes. 10:21-23 e.a.p.). Alleen het gelovige overblijfsel van Israël zal uit de Grote Verdrukking worden gered en het Koninkrijk beërven.

Maar een ernstige en grondige loutering zal hieraan voorafgaan. Niet voor niets gebruikt Gods Geest in Maleachi hiervoor het beeld van de zilversmelter, wat een lang, opmerkzaam wachten vereist. Hoe vaak heeft God in de geschiedenis van Israël de vijanden gebruikt om Zijn volk te tuchtigen! Maar Hij zal ook die volken daarvoor in het gericht brengen, omdat zij hierbij hun eigen boosheid en ongerechtigheid de vrije loop hebben gelaten. Zoals Haman beslist niet eigenmachtig kon handelen, maar afhankelijk was van de koning, zo zijn ook de wereldmachten en de satan – ondanks al hun macht – gebonden aan Gods wil en de door Hem gestelde grenzen.

Twee trekken van Haman zijn heel karakteristiek, juist met betrekking tot de ongelovigen en goddelozen. Tegenover de koning doet Haman het voorkomen dat hij zorg draagt voor de belangen van de vorst (vers 8 en 9). Is dit niet ook de handelwijze van wereldveroveraars en oproermakers, dat zij – hoewel zij niets geven om God en Zijn wil – toch doen alsof God Zelf hen heeft gezonden. Weliswaar bedoelen

zij niet zozeer God in de hemel, maar meer de god van hun eigen gedachten. Zo zal het eigenlijk ook in de eindtijd zijn, want achter de grote machthebbers zal dan immers de satan zelf als aanstichter en bestuurder werkzaam zijn.

De tweede trek is het bijgeloof van Haman. Hij moet het lot werpen om een gunstige dag te bepalen voor zijn plan. Een heel jaar laat hij zomaar voorbijgaan, tot de laatste maand en de 13e dag van die maand. Dat is dan eindelijk de langverwachte dag. Hoe veelzeggend is dit getal 13, dat zoals bekend een ongeluksgetal is. Dit bijgeloof is sterk verbreid, hoe dwaas het ook is. Zelfs het ongeloof kan niet zonder 'zekerheden' waaraan het zich kan vastklemmen. Als het niet in de ware en levende God wil geloven, moet het in iets anders en inderdaad iets 'onzinnigs' geloven. Wat Haman daar gedaan heeft, dat doen ook bijna alle goddeloze leiders in onze tijd. Want behalve degenen die in God geloven, is er haast niemand die zich niet min of meer laat leiden door occulte dingen: waarzeggerij, kaarten leggen, astrologie, spiritisme enz. Dit heeft in het geval van Haman uiteindelijk echter tot een tijdperk van genade voor het veroordeelde volk geleid.

Hoe grondig is Haman te werk gegaan! In alle provincies liet hij het nieuwe gebod bekend maken en dat in de taal van ieder district, opdat geen Jood zou kunnen ontsnappen. Alles was zo zorgvuldig berekend, dat het net (menselijk gedacht) zonder meer over de Joden dichtgetrokken kon worden. Maar met twee omstandigheden had Haman niet gerekend, en ook niet kunnen rekenen:

1. met de tegenzet van Mordechai door middel van koningin Esther;

2. en met de hand van God, die ondanks alles het duivelse plan tenietdeed.

Hoe vreselijk en geraffineerd de macht van de satan ook mag zijn, zijn macht is toch kleiner dan de kracht van het gelovige gebed, dat de hand van God kan bewegen. Zijn macht schiet ook tekort ten opzichte van de wil van God, die de vijand niet voorgoed laat triomferen over de Zijnen. Het nieuwe gebod dat Haman aanleiding gaf zijn plan zeker te stellen, was in feite een uitdaging aan de levende God. En het is zo dat zelfs de dreiging van het gebod van de Sinaï niet tot het oorspronkelijke goddelijke raadsbesluit behoorde. Maar het gebod kwam *later*, wegens de vermetelheid van het volk zelf te willen voldoen aan Gods wil. Dat was een door de satan bewerkte verblinding, evenals de aanbidding van het gouden kalf. De satan heeft beslist ook begrepen dat dit alles kon leiden tot de dood van het volk. Maar wat hij niet kende en niet kon berekenen, dat was de genade en de liefde van God, die wil redden en die hiertoe steeds een weg vindt die alleen Hijzelf kent en ook kan begaan.

De Grote Verdrukking en het gelovig overblijfsel van Israël

Door het bevel van Ahasveros, die de Joden aan de dood had prijsgegeven, waren zij in grote nood en droefheid geraakt. Twaalf maanden lang leefden zij in angst en schrik. In feite was deze periode een genadetijd om de profetische plannen van God tot rijpheid te laten komen, maar ook om hun harten tot inkeer en omkeer tot God te brengen. Dit is ook het doel van de veelvuldig voorzegde *'tijd van benauwdheid voor Jakob'* in de laatste dagen. Dit zal een sterke schifting van het volk tot gevolg hebben, om een gelovig overblijfsel samen te roepen en af te zonderen en al het kaf van ongeloof en ongerechtigheid te verwijderen (Zach. 13:8-9; Dan. 12; Jer. 30:4-10; Matt. 24:15-22). Deze verdrukking zal – evenals die door Haman – heel Israël treffen, of het volk nu in het land is of daarbuiten. De Joden die zich in het land bevinden, zullen uiteraard in bijzondere mate worden getroffen.

Het vierde hoofdstuk vermeldt eerst de rouwklacht van Mordechai, waardoor hij blijkbaar zijn werk in de poort van de koning niet meer kon verrichten (vgl. Ps. 102 en Ps. 22; Jes. 53). Zo heeft ook Christus in Gethsemane geworsteld in grote angst en droefheid, toen Hij riep: *'Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat deze beker Mij voorbijgaan'* (Matt. 26:39). Maar Hij bad dit niet omdat Hijzelf onder het doodsoordeel viel, nee, dat was niet het geval. Hij was immers ook

als Mens volkomen heilig. Maar Hij wilde ons doodsoordeel op Zich nemen om ons daarvan te redden. Dat was voor Hem een vreselijk besluit, waarvan Hij de draagwijdte wel wist. Hij zou dit oordeel als waarachtig Mens ondergaan, en dit was oneindig zwaarder dan wat Mordechai te wachten stond. En Mordechai kon nog vertrouwen op de genade en de redding door Gods hand. De Heere Jezus echter moest de weg van de dood gaan, wilde er voor ons en voor heel Israël redding kunnen komen. Voor Mordechai werd door de bemiddeling van Esther een uitweg gevonden, maar voor de Heere Jezus was er geen andere weg dan die van de dood.

Voor de Joden was er nu slechts één mogelijkheid om van de dood gered te worden, namelijk doordat Esther bij de koning mogelijk genade zou vinden om het onheil af te wenden. Zien we hier niet de wonderbare liefde en genade van God? Als de heilige en rechtvaardige God kan Hij niet de geringste afwijking van Zijn geboden tolereren. Maar Zijn wezen is liefde, en daarom ook genade. Zo kon de goddelijke wijsheid een weg vinden om de genade met Zijn heiligheid en gerechtigheid te verbinden, doordat Zijn eniggeboren Zoon aan het kruis voldoening schonk aan Zijn gerechtigheid. Zodoende is nu de weg vrij geworden om in genade met ons te handelen en ons van de dood te redden.

Ook het Oude Testament is vol van de genade van God. Hoe groots is bijvoorbeeld de ervaring die Mozes had toen hij Gods genade leerde kennen, nadat hij voor het volk tussenbeide trad wegens de zonde met het gouden kalf (Ex. 32). Komen wij bij het bestuderen van de profeten niet diep onder de indruk van de wonderbare genade van God? Steeds weer vindt God bij de bitterste klachten en

oordeelsdreigingen tegen het opstandige volk de innigste woorden van genade en liefde (vgl. bijvoorbeeld Jes. 42 en 43).

Mordechai zette nu zijn hoop op de genade van de koning. Daarom droeg hij Esther op deze weg te bewandelen, waarbij hij (volgens vers 14) volledig op God vertrouwde, hoewel hij diens naam niet noemde. Weliswaar was toen die weg naar menselijk inzicht gesloten, doordat niemand ongeroepen bij de koning mocht komen. En Ahasveros leek Esther vergeten te hebben, zodat nu alles volkomen van de genade van de koning afhing. Want hoewel Esther als koningin onder de bescherming van de koning stond, hing toch ook boven haar het zwaard dat haar zou treffen zodra het bekend werd dat zij tot het volk van de Joden behoorde. Zij is ook hierin een beeld van het trouwe overblijfsel uit Israël, dat weliswaar in Openbaring 7 door God wordt verzegeld (d.i. in veiligheid gesteld), maar wel alle nood van de Grote Verdrukking moet doorstaan. Maar aan het einde zal het toch bewaard daaruit tevoorschijn komen.

Ook Esther viel met Mordechai, evengoed als het hele volk, onder het doodsoordeel. Zelfs haar hoge positie kon haar niet sparen, tenzij de genade van de koning haar zou redden. Zo staan alle mensen zonder uitzondering schuldig. Ze zijn door de zonde aan de dood onderworpen, zelfs zij die naar menselijke maatstaf gemeten het meest rechtvaardig zijn. Laten we maar denken aan de vrome en rechtvaardige Nicodemus. Ook hij kon alleen door wedergeboorte behouden worden, want *'de dood is tot alle mensen doorgegaan'* (Rom. 5:12). Alleen door de genade van Christus is de weg tot redding geopend, op grond van Zijn plaatsvervangend lijden en sterven. Het gelovige overblijfsel van Israël zal ook leren, als het weer aangenomen

wordt, dat het alleen door genade kan standhouden en bewaard kan blijven tijdens de Grote Verdrukking.

Precies zoals de toestand van de Joden in de tijd van Haman was, zal die van het volk Israël in de eindtijd zijn. Wanneer dan alle natiën vervuld van haat zullen optrekken, zal er geen enkele vriend onder hen te vinden zijn. Zien wij reeds nu niet, hoe zij die eerst bevriend waren – zoals bepaalde westerse landen – zich afwenden van de Joden of hen in de steek laten? Ook dat is de leiding van God, opdat het volk zal leren dat het alleen door God, namelijk door Zijn Gezalfde – de Messias Jezus Christus – het doel kan bereiken dat het nastreeft. Het volk moet zich daartoe eerst tot Hem bekeren en om genade vragen. Maar tot op heden heeft het de weg naar God nog niet gevonden. Het beroemt zich op zijn eigengerechtigheid volgens de wet en op de nakomelingschap van Abraham, en denkt dat God het daarom wel *moet* helpen. Juist voor de vrome Jood is niets moeilijker dan gebruik te maken van de genade van God, en zich te verootmoedigen en af te zien van zijn voorrang. Maar zolang een mens dit niet leert, blijft de toegang tot God voor hem gesloten. Dit geldt niet alleen voor Israël, maar ook voor ons.

Wat nu Mordechai aan Esther laat meedelen, is mooi en van grote betekenis. Dat God, hoewel hij Zijn naam niet noemt, de Joden zal helpen – daaraan twijfelt hij niet. Zelfs al komt de redding 'van andere zijde' of 'vanuit een andere plaats'. Maar hij laat Esther weten dat, als zij de weg van het smeken om de genade van de koning niet bewandelt en deze weg die alleen voor haar open staat niet wil gaan, zij ook als koningin zal omkomen door haar ongehoorzaamheid. Ten tweede wijst hij haar erop dat God haar zeker juist daarom op deze

hoge positie heeft gesteld, om hier gebruik van te maken ten gunste van haar volk.

Esther toont nu van haar kant geloofskracht en inzicht, doordat zij bereid is de weg van de gehoorzaamheid te gaan en haar leven in te zetten. Maar anderzijds roept zij Mordechai en de andere Joden in Susan ertoe op vooraf mét haar drie dagen lang in verootmoediging, met gebed en vasten tot God door te brengen. Deze voorbereiding voor haar zware taak was ongetwijfeld naar Gods wil en gedachten. Ook voor ons als christenen is het echte vasten niet overbodig. Als wij voor grote opgaven staan, dan vraagt dat van ons dat wij alles wegdoen wat de rechtstreekse en innige omgang met de Heere op enige wijze zou kunnen verstoren. Toen was voor Esther het ogenblik gekomen om haar zware taak te vervullen en mee te delen dat ook zij van Joodse afkomst was.

Hoofdstuk 5 begint met de woorden: 'Op de derde dag nu'. Ja, dat Esther op deze dag haar moeilijke taak kon ondernemen en de gewenste hulp ook werd verkregen, dat hing daarvan af dat Esther, Mordechai en de Joden op de juiste wijze hadden gevast en gebeden – en dat drie dagen lang. Dat wil zeggen dat ze een volkomen volharding toonden, tot Gods tijd gekomen was. Ook het trouwe overblijfsel in de eindtijd zal moeten volharden tot de tijd van de redding is aangebroken. Ook voor ons geldt dit principe. Voordat wij enig werk beginnen, evangelisatie etc., of voor zware beslissingen staan waarvoor wij Gods hulp – de kracht en de hulp van de Heilige Geest – op bijzondere wijze nodig hebben, moet ernstig gebed en een geestelijk vasten daaraan voorafgaan. Alleen dan kan alles tot stand worden gebracht, dat wil zeggen dat God voor ons zal handelen en

aan onze zaak Zijn zegen zal geven. Zijn wij niet zeker van Gods antwoord, dan ligt het vooral daaraan dat wij tekortgeschoten zijn in ernstig gebed en smeking en een vasten overeenkomstig Zijn wil.

Dit is ook allemaal van betekenis voor de eindtijd, waarin het trouwe overblijfsel uiteindelijk bekend zal worden en tevoorschijn moet komen om te getuigen. Zelfs nu al is er, ook in Palestina, zo'n overblijfsel van Joden die in Christus geloven. Soms wordt het geloof in Jezus verborgen gehouden en richt men zich alleen naar de Joodse verordeningen. Men wil Joods blijven en niet zoals men zegt 'opgaan in de heiden-christenen'. Na de opname van de bruidsgemeente (de Kerk), zal het gelovige overblijfsel de taak hebben Gods getuigenis aangaande het komende Koninkrijk van de Messias te verbreiden. Dit zal ook in de tijd van de Grote Verdrukking gebeuren.

Dit zal de enige weg tot het doel zijn: Israël *moet* tot de HEERE omkeren en in diepe rouw en verootmoediging de Gekruisigde erkennen. Dan zal God Zich weer over hen ontfermen. Dit overblijfsel zal weten dat het niet geholpen kan worden door menselijke kracht of sterke arm. Het zal zijn land alleen uit de hand van de Messias ontvangen, en wel door de weg van de genade te bewandelen. Overeenkomstig de Schriften kan de Messias niemand anders zijn dan de Zoon des mensen, Jezus Christus, die eens op aarde verworpen is. Het optreden van de twee getuigen in Openbaring 11 toont ons de kracht waarmee God dit getuigenis zal bevestigen. Dit overblijfsel zal ook, evenals Esther, onder de verschrikkelijke druk van de vervolging lijden. Het zal gedeeltelijk zelfs de dood ondergaan, maar na korte tijd weer worden opgewekt en in de hemel worden opgenomen. Zij hebben ook deel aan de eerste opstanding (vgl. Openb. 20:4-6).

Wat Esther goed heeft begrepen, namelijk dat de weg van het ontvangen van genade gekoppeld is aan gebed, vasten en verootmoediging, dat moet ook het trouwe overblijfsel van Israël in de Grote Verdrukking leren. Zij moeten ook eerst, vóórdat zij de Messias als hun Koning en Bevrijder kunnen begroeten, Hem erkennen als Degene die hun leiders eens hebben verworpen en gekruisigd. Zij moeten Hem als zodanig aannemen. Dit wordt uitvoerig beschreven in Zacharia 12:10-14. Ook Christus Zelf zegt in Mattheüs 24:29-31 dat het overblijfsel de Messias uit de hemel zal zien komen en Hem zal herkennen aan de wonden die Hem aan het kruis zijn toegebracht; en dat zij daarover zullen weeklagen. God zal hun 'de Geest van de genade en van de gebeden' geven, dat wil zeggen: Israël zal zowel de oneindige genade van de HEERE aannemen als ook in grote ootmoed en rouw klagen en wenen over de verwerping van de Messias.

Esthers moeilijke gang

Esther ging dus deze moeilijke weg, gehoorzaam aan de aanwijzingen die Mordechai haar had gegeven en hopend op de genade van de koning. Zij ging gekleed in een passend koninklijk gewaad en de daarbij behorende versierselen. Zij kwam bescheiden en ootmoedig in de binnenste voorhof bij de troonzaal van de koning. En daar bleef zij afwachten. Doordat zij recht tegenover de koning stond, die op zijn troon gezeten was, zag de koning haar bekoorlijkheid maar ook de uitdrukking op haar gezicht van een angstig hart dat om hulp schreeuwde. Ahasveros werd hierdoor zo diep getroffen dat hij haar het teken gaf dat zij dichterbij mocht komen. Hij vroeg wat zij wenste, waarbij hij haar dit bij voorbaat al beloofde.

Esther kwam bescheiden naar voren en raakte alleen de spits aan van de koninklijke scepter als bewijs van haar vertrouwen, terwijl zij daarbij ook niet vergat dat zij hem eerbied verschuldigd was. Zo moeten ook wij, hoewel wij als kinderen voor God onze Vader mogen verschijnen, nooit vergeten dat wij Hem eerbied verschuldigd zijn. Hij is de Heilige, de rechtvaardige God. Het past ons niet om te eisen of te dwingen: 'U moet (...)!' Bij het vertrouwen op Zijn Woord en Zijn liefde, moeten wij onze wensen in Zijn hand leggen en het aan Hem overlaten om te handelen zoals het Hem behaagt. Laten wij niet vergeten dat wij nooit de diepte en hoogte van Gods gedachten kunnen doorgronden.

Esther handelde zoals de Heere Jezus het ons geleerd heeft, namelijk *'voorzichtig als de slangen en oprecht als de duiven'* (Matt. 10:16). Zij viel niet meteen met de deur in huis door haar bittere klacht te uiten en een dwingend verzoek te doen. Maar zij nodigde eerst de koning, samen met Haman, voor een maaltijd uit. En toen Ahasveros daarbij zijn belofte herhaalde, nodigde zij hen beiden nog een keer voor een feestmaal uit. Dit deed zij enerzijds om de koning voor zich te winnen en anderzijds om Haman in zijn trots te bevestigen. Toen dan de koning zijn belofte herhaalde en zijn hulp nu driemaal had toegezegd, kon Esther zonder gevaar haar verzoek en haar geheim onthullen in de volle zekerheid van de hulp van de koning.

Zó en niet anders, kon zij werkelijk de genade ontvangen waarvan de redding van haar volk afhing. Met de bevrijding van haar volk kon nu een begin worden gemaakt. Van deze genade hing immers alles af. Maar anderzijds was ook Esthers trouwe gehoorzaamheid noodzakelijk, en die kwam tot uitdrukking in het vasten en bidden dat eraan vooraf was gegaan. Zo werd het hart van de koning voorbereid en door Esthers moeilijke gang kwam de weg tot de genade vrij. Zo zal ook het volhardende en innige gebed en de trouw van het gelovige overblijfsel in de Grote Verdrukking tot gevolg hebben dat God handelend zal optreden. Het zal de komst van de Messias voorbereiden, want Hij wacht eerst op de omkeer van Israël, pas dan zal Hij komen en uithelpen (vgl. Joël 2).

Van Esthers gang naar de koning kunnen wij ook leren dat men op Gods genade nooit tevergeefs hoopt; vooropgesteld dat men in de goede verhouding tot Hem staat en zó tot Hem komt. Wij naderen in het bewustzijn van onze eigen onwaardigheid en het hopeloze

van de situatie, en in het besef van het goddelijk oordeel. Want onze God *wacht* erop dat wij tot Hem komen en zó komen als wij zijn, opdat wij Zijn genade aannemen en daarvan gebruikmaken. Onze houding zal dan terughoudend zijn, evenals die van Esther. Wij zullen ootmoedig wachten en vertrouwend het antwoord van de alleen wijze God tegemoet zien. Zingen wij niet terecht: 'Door geen bekommeringen, geen klagen en geen pijn laat God Zich iets ontwringen: Hij wil gebeden zijn'. Dit betekent niet *eisen*, maar ernstig bidden en daarop wachten. Hoewel God alles weet wat wij nodig hebben en wat goed voor ons is, wil Hij toch dat wij erom vragen en met de daad bewijzen dat wij Hem geloven en vertrouwen. Hoezeer verlangt God naar ons vertrouwen en onze gemeenschap!

Mordechai's verhoging en Hamans val

Eerst wordt ons nu getoond hoe Gods hand – hoewel voor het oog onzichtbaar – toch werkt naar het door Hem gestelde doel, hoewel dit proces verloopt via weinig belangrijke omstandigheden. Nog in diezelfde nacht, terwijl Haman zich op het hoogtepunt van zijn glorie waande, wierp God het stuur om in tegengestelde richting.

Reeds de aangegeven tijdsbestekken laten dit zien: Vasthi was in het *derde* jaar van Ahasveros ongehoorzaam, Esther werd in het *zevende* jaar koningin en Haman liet het lot werpen in het *twaalfde* jaar. En dit besliste dat het volk Israël zou worden uitgeroeid in de *twaalfde* maand. Esther bereidde zich voor op haar gang naar de koning met een vasten van *drie* dagen en zorgde ervoor dat Ahasveros zijn belofte driemaal herhaalde, vóórdat zij haar wens bekendmaakte. Drie, zeven en twaalf zijn allemaal getallen die de goddelijke volkomenheid typeren en laten zien hoe Gods voorzienigheid alles bestuurt en wacht op de bestemde tijd. Daarom gebeurt er niets te vroeg en niets te laat, maar alles op de juiste tijd volgens Gods plan. God laat toe dat het boze volgroeit, het moet in Zijn hand meewerken om Zijn plannen te volvoeren. Juist Gods voorzienigheid komt in deze geschiedenis zo duidelijk uit. Het was daarom ook Gods hand – zoals Mordechai opmerkte – dat Esther in deze tijd koningin was geworden (4:14).

Hetzelfde zien we in de geschiedenis van de verdrukking en de verlossing van het gelovige Joodse overblijfsel in de eindtijd; ook daarvoor zijn de tijden al van tevoren vastgesteld. Terloops merk ik hierbij op dat alle tijdsbepalingen die in de Bijbel voorkomen op Israël betrekking hebben, nooit op de gelovigen van deze tijd (de Kerk). Hiervoor geldt alleen wat in Romeinen 11:25 wordt vermeld: *'(...) totdat de volheid van de volken is ingegaan'*. Dit is een aantal dat wij onmogelijk kunnen kennen of berekenen. God alleen weet het (vgl. Hand. 1:7).

Maar voor het herstel van Israël én voor de Grote Verdrukking worden nauwkeurig bepaalde getallen gegeven. Volgens Daniël 9:24–27 volgt ná de opname van de bruidsgemeente van Christus nog een 'week' van zeven jaar, die nog niet in vervulling is gegaan. Die is nodig om het volk te ziften, voordat Gods Koninkrijk zal worden opgericht. De tijd van de Grote Verdrukking wordt daarbij beperkt tot de helft van de jaarweek (3 ½ jaar). De tijd is dus ingekort, anders *'zou geen vlees behouden worden'* (Matt. 24:22). Laten wij nu nader bezien in welke vorm deze getallen worden gegeven. Voor de Grote Verdrukking worden kleine getallen aangegeven (een halve week, 42 maanden, of een 'tijd, tijden en een halve tijd'). Voor het geweldige getuigenis van de twee getuigen wordt 1260 dagen gegeven (Openb. 11:3). God wil daarmee zeggen dat *elke* dag door Hem geteld is. Wat een bemoediging voor het lijdende overblijfsel!

Esther 6 laat ons eerst de leiding van Gods voorzienigheid zien in een ketting van gebeurtenissen, waarvan elk onderdeel zich als een kraal naast de andere laat rijgen. Het ongeloof noemt dit 'toeval', maar in werkelijkheid is het de uitwerking van een wonderlijk plan. Waarom

kon de koning juist in die nacht de slaap niet vatten? Waarom kwam hij toen op het idee zich te laten voorlezen uit de geschiedenisboeken van zijn regering? Die konden hem echt maar weinig opwekkends bieden. Waarom moest hij juist toen het bericht horen van de samenzwering die door Mordechai was ontdekt? Waarom vroeg Ahasveros juist nu naar zijn beloning? Waarom was die toentertijd vergeten? Waarom moest Haman juist op dat moment de voorhof van de koning binnenkomen? Dat was beslist een ongebruikelijk tijdstip. Dat kon toch alleen de leiding van God zijn, die al deze ongewone omstandigheden zo samenvoegde dat Zijn doel zou worden bereikt?

Wij hebben gezien dat alleen Haman met de koning voor de maaltijd in Esthers huis was uitgenodigd. Hierdoor was zijn zelfverheffing ten top gestegen, want het was werkelijk wat buitengewoons. Ach, hoe vaak houdt de dwaze mens zijn aardse succes voor een bewijs van Gods goedkeuring en gunst. We zien hier ook dat God het kwaad toelaat, maar alleen om het zelf een val te zetten. Des te erger was dan ook de toorn en de haat van Haman, toen hij bij het weggaan Mordechai zag, die erin volhardde om hem geen enkel eerbewijs te geven. Hier is Mordechai tevens een symbool van het trouwe Joodse overblijfsel, dat in de verdrukking trouw en onbewogen vasthoudt aan het geloof in God en Zijn geboden en weigert het beeld van het 'beest' te aanbidden (Openb. 13:1-18). Mordechai werd daarbij zeer gesterkt door het gebed en het vasten én door de wetenschap dat Esther gunstig door de koning ontvangen was. Zo zal ook het gelovige overblijfsel in de eindtijd niet zonder versterking en bemoediging zijn.

Haman wierp nu alle voorzichtigheid overboord en richtte zich verwoed op het plan om de gehate Jood Mordechai uit de weg te ruimen. Hij pleegde overleg met zijn eensgezinde vrienden en met zijn vrouw. Weer zijn de namen van betekenis. Haman betekent, zoals reeds gezegd 'prachtig' of 'groots'. De naam van zijn vrouw Zeres betekent 'goud'. Want het geld is meestal wat telt voor de wereldse machten, die delen in de gunst van de boze. Zij zullen in de eindtijd nog meer in opstand komen tegen Gods heerschappij. Dit brengt schijnbaar voorspoed en welvaart, maar het is een verstoring van de goddelijke orde en het eindigt in ellende en verderf. Het resultaat van het duivelse overleg was dat in de tuin van Haman een galg werd opgericht van 50 el hoogte (ca. 25 meter) om Mordechai daaraan op te hangen. Deze galg zou tot buiten Susan zichtbaar zijn en moest Mordechai tot een voorwerp van algemene spot en verachting maken.

Herinnert ons dit niet aan die andere paal, aan het kruis op Golgotha, waaraan onze dierbare Heiland Jezus Christus is genageld en verhoogd? Duivelse haat had voor Mordechai een schandelijke dood bedacht, maar Gods tussenkomst verhinderde de boze daad. Maar de haat van de Joodse leiders bracht de Heere Jezus, hun eigen Messias, aan het kruis. Het was de meest smadelijke dood die er bestond, en geen enkele tussenkomst verhinderde de misdaad. Maar Jezus *moest* door deze dood gaan ter wille van het eeuwig heil van Israël en ter wille van ons allen. God echter veranderde de vloek in rijke *zegen*. Hij zette Zijn zegel op het volbrachte werk van de Heiland. Als bewijs van Zijn erkenning bracht Hij Hem op de derde dag terug uit de doden, en Hij verhief Hem later aan Zijn rechterhand in de hemel. Zoals Haman zijn hand niet kon leggen op Mordechai, zo kon de Levensvorst niet worden vastgehouden door de dood.

Ook daarin is Mordechai aan zijn heerlijke tegenbeeld, Jezus Christus, gelijk geworden. Ook hij is door zijn trouwe gehoorzaamheid aan de geboden van God overgegeven aan de haat van de vijand, ja, aan de diepste vernedering, aan de macht van de dood. En juist op dát ogenblik, toen het leek dat de haat van Haman zijn doel had bereikt, was niet Mordechai's einde maar Hamans eigen einde gekomen. Zo heeft immers ook de Heere Jezus Christus juist door Zijn dood aan het kruis en door Zijn opstanding de grote tegenstander (de duivel) met zijn eigen wapen – de dood – overwonnen en ontwapend. Zoals eens David de reus Goliath met diens eigen zwaard doodde.

Juist hier greep Gods hand op de meest wonderlijke wijze in! In zijn brandende haat kon Haman die dag niet vroeg genoeg bij de koning zijn. Zijn vurig verlangen was om zijn moordplan zo snel mogelijk uit te voeren. Daarmee moest hij uitgerekend op dat ogenblik bij de koning binnenkomen, toen deze het bevel wilde geven om Hamans aartsvijand te eren. En nog voordat Haman één woord van zijn wens kon kenbaar maken, moest hij de koning een voorstel doen voor een groot eerbetoon. In zijn eigendunk meende hij dat het alleen voor hém kon gelden, hij kreeg verbeelding en maakte bekend hoe hijzelf graag geëerd wilde worden. Hoe zal het hem te moede zijn geweest, toen hij het bevel van de koning hoorde dat hij – uitgerekend hijzelf – deze eer moest bewijzen aan zijn vijand Mordechai, die hij uit de weg had willen ruimen! Maar er was geen beroep mogelijk tegen de wil van de koning, evenmin kon er een verzoek ingediend worden. Het bevel moest meteen vlug en goed ten uitvoer worden gebracht, en er was geen kans om eronder uit te komen. Zo moest hij dan, verbitterd en met tegenzin, in plaats van de begeerde dood van Mordechai, diens koninklijk eerbetoon ten uitvoer brengen.

Haman kon zijn haat tegen Mordechai niet uiten, ja, niet eens zijn plan ter sprake brengen. In plaats daarvan moest juist hij de man die hij haatte koninklijke eer bewijzen. Worden wij hierbij niet herinnerd aan Filippenzen 2:5-11? Daar staat dat de Heere Jezus Christus, Gods Zoon, Zichzelf volkomen heeft vernederd om ons te kunnen redden, maar toen door God tot de hoogste eer en heerlijkheid is gebracht. Dat is met Hem gebeurd, voor Wie iedereen zich eens zal buigen. Ieder zal Hem eren, of men wil of niet. Ook degenen die voor eeuwig veroordeeld worden, als alles vervuld is, zij zullen tandenknarsend de naam van Jezus moeten eren. Hem, die zij met voeten getreden hebben, zullen zij eren – absolute eer moeten geven. Zoals Mordechai bij zijn eerbewijs geen nieuwe naam ontving, maar moest worden geëerd met zijn verachte naam, zo zullen straks zelfs degenen die onder het eeuwig oordeel vallen, de gehate naam van *Jezus* de hoogste eer moeten geven.

Zo gaat het steeds in de geschiedenis van de mensen. De machten van de wereld en achter hen de satan, de god van deze eeuw, mogen zich dan verheffen tegen de Allerhoogste, zo hoog zij willen en grote dingen tot hun eigen roem verkondigen. Maar allen, de satan daarbij inbegrepen, moeten toch doen wat God de Almachtige toelaat en wat dient om Zijn raadsbesluiten te volvoeren. Hoewel zij zichzelf daarbij verhogen en God verwerpen, moeten zij dát volbrengen wat de Heere ten slotte gebruiken wil om Zijn heerlijk plan uit te voeren. Zelfs de satan had geloofd dat hij door het kruis de Zoon van God uit de weg kon ruimen, maar het is zijn eigen bittere nederlaag geworden. De loop van de wereld is steeds weer hetzelfde. Machten ontplooien zich en krijgen succes, maar dat succes wekt honger op en een streven naar méér macht; dit leidt tot machtswellust, waaruit heel

zeker machtsmisbruik groeit. En nauwelijks bij het doel gekomen, volgt automatisch ook een volkomen nederlaag.

Zo zal het ook in de eindtijd zijn. Alle grote werktuigen van de duivel, het Romeinse wereldrijk (het beest), de Antichrist, de koning van het Noorden enz. zullen zich met grootspraak, met leugen en bedrog tegen God de Allerhoogste verheffen en tegen de heiligen strijden – waarbij mateloze gruwelen en stromen bloed hun weg markeren. Zij zullen allen samen op Gods volk losstormen, maar daarbij verteerd worden door Zijn toorn.

Laten wij naar Mordechai terugkeren. Welke conclusie trok hij uit het eerbewijs? Helemaal niets! Hij bleef rustig op zijn post en deed zijn werk gewoon verder. Ook daarmee is hij een beeld van de Heere Jezus. Hoewel Hij door God aan de rechterhand van de troon is verheven, maakt Hij van Zijn koninklijke macht naar buiten toe nog geen gebruik. Hij werkt echter voortdurend voor de Zijnen en treedt voor hen door de Heilige Geest tussenbeide bij God de Vader (Mark. 16:19-20; Zach. 3; 1 Joh. 2:1). Weliswaar is Christus nu reeds Hogepriester naar de ordening van Melchizedek (Hebr. 5 en 7). Maar het daarbij behorende Koninkrijk zal Hij pas aanvaarden als het sluitstuk van Zijn werk op aarde ná de verdelging van al het boze.

Vandaag begint Hij Zich weer bezig te houden met Zijn volk Israël, omdat nu hun tijd, dat wil zeggen de laatste jaarweek van Daniël 9 dichtbij gekomen is. Reeds is de opbloei begonnen doordat het volk een erkende natie is geworden; toch is het nog ver van zijn God en Messias. Daarom kan Hij nog niet openlijk hun kant kiezen, dat zal pas gebeuren als het gelovig overblijfsel zich tot Hem bekeert en Hem erkent als de Messias (Zach. 1:3; Mal. 3:7). Precies zoals

Mordechai pas openlijk toegaf tot Esthers volk te behoren, nádat zij voor de koning had erkend tot zijn verwantschap te behoren. Dan pas zal Christus Zijn Koninkrijk oprichten.

Haman haastte zich, nadat hij het koninklijk bevel had uitgevoerd, terneergeslagen naar huis om zijn vrouw en zijn vrienden te vertellen wat hem was overkomen. Maar zoals het steeds gaat: aan iemand die zijn ongeluk tegemoet gaat, biedt de wereld géén troost. Zolang zijn zon straalde, koesterden ook zijn vrienden zich daarin. Nu echter wisten zij niet wat zij tegen hem moesten zeggen. Zij konden hem alleen beklagen. Nu, in zijn ongeluk, zien en erkennen zij dat Haman verkeerd had gehandeld. Zij kunnen hem alleen zeggen dat hij helemaal zal omkomen. Zij begrepen dat Mordechai uit het volk stamde dat door God was *gezegend*, uit Israël; en dat daarom Hamans plan wel had moeten falen.

Dat is nog steeds de manier van doen van de satan. Eerst verleidt hij ons tot zonde, stelt die heel mooi voor en verblindt de mens. En nadat de mens in de strik is geraakt, stelt hij hem de zonde als zwart en onverzoenbaar voor ogen en zegt dat hij nu verloren is en probeert hem zó tot vertwijfeling te brengen.

Het grote keerpunt

Nog tijdens het gesprek in zijn huis werd Haman gehaald voor het tweede feestmaal van koningin Esther. De koning herhaalde zijn toezegging aan haar. Nu, ná de verhoging van Mordechai, en met de driemaal herhaalde belofte van de koning, kon Esther bekendmaken tot welk volk zij behoorde en met vertrouwen smeken om haar volk te sparen. Juist toen Haman het hoogtepunt had bereikt van zijn macht, beloofde Ahasveros aan Esther haar verzoek in te willigen. Dit betekende de val en de dood van de tegenstander. Esther is ook hierin een beeld van het gelovig overblijfsel van Israël, dat verborgen moet blijven – zelfs voor het eigen afvallige volk – tot de tijd van de belofte voor hen vervuld is.

Dit ogenblik zal dán zijn aangebroken, als het overblijfsel de noodzaak van de vervulling van Gods beloften door de Messias zal hebben erkend. Reeds lange tijd waren zij uit het bewustzijn van het volk verdwenen. Maar als het zijn afdwaling erkent, kan God Zich weer met het volk bezighouden. Misschien zal dit samenvallen met het optreden van de beide krachtige getuigen in Openbaring 11, doordat het trouwe overblijfsel zich met hen zal identificeren. Dit getuigenis zal ongetwijfeld plaatshebben in de tijd van de grootste verdrukking, als een soort tegenwicht tegen de geweldige macht van de boze. Want God zal de Zijnen nooit zonder bijzondere bewaring in zulke gevaren laten. De Heere Jezus, de Messias, is weliswaar verhoogd en gekroond, maar Hij kan nog niet openlijk voor Zijn volk tussenbeide

komen, voordat de maat van de boosheid vol is en het uur van het oordeel gekomen is. Tot die tijd geeft Hij aan het trouwe overblijfsel kracht en moed, raad en bijstand, zoals eens Mordechai deed aan zijn nicht.

Het is voor ons heel leerzaam om te zien hoe Esther haar wens uitsprak; het houdt een waardevolle les in hoe wij moeten bidden. Hoewel zij heel zeker kon zijn van de vervulling van haar wens, zei zij elke keer, nu en later: *'Als het de koning behaagt', 'indien ik de genegenheid van de koning gewonnen heb'*. Zij eiste niet, alsof het haar recht zou zijn, hoewel zij met een gerechtvaardigde vraag kwam. Zij deed ook geen beroep op zijn gevoelens als haar echtgenoot. Zij plaatste zich ook nu onder de genade van de koninklijke wil, vertrouwend op het woord van Ahasveros. Het is van belang hierop te letten. Velen denken naar aanleiding van de één of andere belofte in de Heilige Schrift de verhoring van hun wens als hun goed recht te mogen claimen, alsof God verplicht zou zijn hun wens in te willigen. Maar zo is het niet; wij mogen God niet tot onze bediende maken. Zelfs wanneer wij zeker kunnen zijn van de verhoring, past het ons als dienstknechten van Hem te handelen en onze verlangens in Zijn hand te leggen. Het 'hoe' van de vervulling van Zijn beloften moeten we aan Hem overlaten. Wij weten dat de wegen van God met ons altijd hoger zijn dan wij kunnen bevatten.

Ook maakte Esther zich volkomen één met haar volk. '*Ik en mijn volk*', zo sprak zij. Wat klinkt dat mooi! Maar wat waren de gevolgen van die beslissing? Zij stelde zich daarmee onder het doodsoordeel dat op het *hele* volk lag. Het was een ogenblik van het grootste gevaar. Maar zij dacht niet aan haar eigen veiligheid, noch aan haar

persoonlijke betekenis voor de koning, maar bovenal aan haar *volk*. Zou ons denken en bidden, ons waarderen en liefhebben ook niet alleen de eigen kleine kring moeten omvatten, maar veel meer alle gelovigen die werkelijk de Heere dienen en Hem ook verwachten?

Het is ook van betekenis dat Esther zich niet zou hebben teruggetrokken, wanneer zij met haar volk toch moest worden uitgeroeid. Want zij begreep dat Israël wegens zijn ontrouw aan God in slavernij onder de volken leefde, en daarom accepteerde zij dit feit. Maar dat Israël ten onder zou gaan, dat mocht en kon niet zo zijn. Want Gods raadsbesluit was waarheid en Zijn belofte moest vervuld worden. Want als Israël als het volk van God geen toekomst meer zou hebben – zoals velen denken – ja, als één van de ontelbaar vele beloften van Gods Woord niet zou worden vervuld, wat zou dit voor Hemzelf betekenen, de Heilige en Waarachtige? Niet anders dan dat Hij tot een leugenaar en Zijn Woord tot een nietig mensenwoord zou worden gemaakt!

Toen de koning deze wens hoorde en begreep dat Haman de tegenstander was van zijn koningin, die hij zo lief had, stond hij verbolgen op. Nu was ook bij hem het licht opgegaan wat het doel van Hamans duivelse voorstel was geweest. Ahasveros voelde zich door hem misbruikt, en hij moest naar buiten gaan om zijn opwinding te verbergen. Haman was dodelijk geschrokken, en viel neer op het rustbed van Esther om haar om genade te smeken. Terwijl hij nog maar een paar uur geleden zich had beraden om haar neef Mordechai, en daarmee ook haar, uit de weg te ruimen! Haman, die geen genade kende, moest nu zijn slachtoffer smeken om genade. Maar het was te laat om op genade te rekenen, nu de toorn van de koning tegen hem

was ontbrand. Toen de koning terugkwam uit de tuin van het paleis en Haman zag liggen voor de koningin, gaf hij daar in zijn boosheid een andere betekenis aan en liet Haman onmiddellijk wegleiden om gedood te worden. En toen een dienaar zinspeelde op de paal in de tuin van Haman, moest juist Haman op bevel van koning Ahasveros de schanddood sterven, de dood die hij in zijn blinde woede voor Mordechai had bedacht.

Toen is voor Haman het woord van Jahweh uit Zacharia 2:8 waar geworden: *'Want wie u aanraakt, raakt Zijn oogappel aan'*. Daarmee zegt God hoe Hij denkt over Zijn geliefde volk, en dat Hij hem die het aantast op de meest gevoelige wijze zal vergelden. De oogappel is het teerste en meest gevoelige orgaan in het lichaam, dus een sprekend symbool van Gods liefde voor Zijn volk. Evenzo zal ook de wraak van de Koning der ere aan Zijn vijanden worden uitgevoerd, wanneer Hij zal verschijnen om te oordelen. Nog sneller dan Haman zullen dan Zijn grote tegenstanders, de keizer van het Romeinse rijk en de Antichrist (Openb. 19), evenals de koning van het Noorden (Dan. 11:45), door de adem van Zijn mond worden weggedaan.

De satan zelf wordt dan weliswaar eerst duizend jaar lang geboeid in de afgrond bewaard om plaats te maken voor het heerlijke Vrederijk van de Messias. Daarna zal hij nog één keer worden losgelaten en ten slotte, wanneer hij de mensen nog eenmaal zal hebben verleid, zal hij in de poel van vuur worden geworpen.

Er is nog iets wat we kunnen opmerken bij hoofdstuk 7:7 (*'want hij zag dat het onheil over hem vast besloten was'*). Het gaat om de woorden: *'hij zag'*. Ja, nu Haman de vreselijke waarheid inzag, wilde hij smeken om genade. Want zijn spel was uitgespeeld. Het was

realiteit geworden wat de zijnen al hadden gezegd (6:13). Vóór die tijd wilde zijn hoogmoed niets weten van genade, noch van omkeer van zijn verkeerde wegen – hoewel hij door de zijnen was gewaarschuwd. Maar nu was het te laat! Zo gaat het met de wereld zonder God: zij wil niet luisteren. Het ongeloof noemt als verontschuldiging: 'Ik geloof alleen maar wat ik zie', of 'het zal allemaal wel goed komen', etc. Maar even plotseling als voor Haman, zal ook voor allen die niet geloven het vreselijke einde komen: het oordeel waaraan men niet kan ontkomen. De Heere zal komen als een dief in de nacht en dan zal iedere mogelijkheid om gered te worden voorbij zijn. *'Want op een uur dat u het niet verwacht, komt de Zoon des mensen'* (Matt. 24:44). Aan Hem is al het oordeel gegeven. Precies zoals het Haman verging, die ten onder ging toen hij het toppunt van zijn eerzucht had bereikt, zo zullen ook zij die niet willen geloven geoordeeld worden.

Met de voltrekking van het vonnis aan Haman *'bedaarde de woede van de koning'*. Dit wordt vermeld met betrekking tot Ahasveros als een menselijk voorbeeld. Hij is als mens gezien eigenlijk een meewarig figuur uit de oude Perzische geschiedenis. Maar hij staat alleen in zijn hoedanigheid als de drager van een geweldige macht en een groot heerser, die noch tegenspraak, noch verzet, noch herroeping verdraagt. In dit opzicht vertegenwoordigt hij de toorn en de woede van de heilige God over Zijn vijanden en al het kwaad. Die toorn behoort niet tot het eigenlijke wezen van God, maar hij moet ter wille van de heiligheid en de gerechtigheid tegenover de zonde, de opstand van de mensen en de verachting van Gods grote liefde wel ontbranden om het kwaad en de bedrijvers ervan te oordelen en uit de weg te ruimen. Wanneer echter al het kwaad is weggedaan, zal er

geen plaats meer zijn voor de toorn en zal hiervoor Zijn liefde, Zijn eigenlijke wezen, volledig in de plaats komen.

Nu de aartsvijand is geoordeeld en uit de weg is geruimd, kan Esther te kennen geven bij wie zij hoort: haar neef Mordechai. En Mordechai is nu niet slechts 'in de poort van de koning', maar hij komt in diens nabijheid. Hij krijgt van de koning alle macht en eer, ja, zelfs het recht om besluiten uit te vaardigen, welk recht Haman zich arglistig had toegeëigend. Bovendien krijgt hij nog de macht over het huis van Haman. Ook krijgt Mordechai de tekenen van een hoogwaardigheidsbekleder, aan wie door de koning eerbewijs wordt betoond. Hij krijgt zelfs een gouden diadeem en de zegelring van de koning, die hem vanaf dit moment blijven toebehoren. Dit is allemaal een afschaduwing van het grote moment voor het trouwe Joodse overblijfsel van de eindtijd, wanneer het de lang geleden beloofde en nu zozeer verwachte Messias, Jezus Christus, zal herkennen en erkennen. Zij zullen Hem dan ook mogen aanschouwen in Zijn koninklijke en hemelse heerlijkheid.

Daarop duiden immers ook het materiaal en de kleuren die vermeld worden in Esther 8:15. Wij kennen dit van de bouw van de tabernakel in het boek Exodus. Het zijn symbolen en beelden van de heerlijkheid van Jezus Christus, die immers Zijn glorie pas dan zal tentoonspreiden als Hij op Zijn troon is gezeten in het duizendjarig Vrederijk. Goud spreekt van goddelijke gerechtigheid en heerlijkheid; blauw van hemelse heerlijkheid; purper van koninklijke waardigheid; linnen van volkomen reinheid en heiligheid. Eén van de kleuren, die juist bij de tabernakel kenmerkend was, ontbreekt hier. Namelijk scharlaken, de kleur van het lijden en de dood; en terecht, want

in het rijk van de onbegrensde heerlijkheid van de Messias en de onbegrensde zegen voor Zijn volk behoort dit tot het verleden.

Natuurlijk zal dit op nog meer volkomen wijze het geval zijn in de eeuwige toestand, waar immers de heerlijkheid van God alles in allen zal zijn en ook de harten van de verheerlijkte heiligen zal vervullen. Dan horen wij 'het nieuwe lied', waarin niets meer wordt aangehaald uit het verleden. Voor het gelovig overblijfsel van de eindtijd zal deze vreugde pas plaatsvinden, nadat Israël in diepe verootmoediging in de Zoon des mensen Hém heeft erkend, die het eens had verworpen en Hem zó als zijn Messias zal hebben aangenomen (Zach. 12:10-14). Hier staat dat aan eenieder de 'Geest van de genade en van de gebeden' zal worden gegeven; diep beschaamd zal het dan in dankbaarheid zijn Messias toejuichen. Zo kan de Messias en Koning van Israël eindelijk in de beloofde heerlijkheid tevoorschijn treden, en zal Hij ook met al Zijn verheerlijkte heiligen overal worden bewonderd (Zach. 14:4-5; Jud.: 14-15; Kol. 3:4; 2 Thess. 1:10 en Openb. 19:11-16).

De Messias, aan Wie al het oordeel is gegeven, zal als eerste daad de Antichrist uit de weg ruimen en ook de Romeinse keizer – die op onrechtmatige wijze, door de macht van de satan, de heerschappij over Israël en de wereld zullen bezitten (Openb. 19:11-21). De Messias zal hen met de adem van Zijn mond, met Zijn machtswoord, levend slingeren in de poel van vuur. Toch is daarna de Grote Verdrukking voor Israël nog niet voorbij, want de profetie voorspelt dat alle volken van de aarde in het Joodse land geoordeeld zullen worden, en dus daarop zullen losstormen (vgl. Joël 3:2, 9-10; Zach. 12:2-3 en 14:2). Zelfs de koningen van het verre Oosten zullen hierbij betrokken zijn (Openb. 9 en 16). Daarmee zijn nog niet alle vijanden van de

Joden overwonnen, en zeker niet de allerergste: de Assyriërs en de Arabieren, de nakomelingen van de oude Bijbelse volken die reeds lang de vijanden van Israël zijn geweest, over wie het oordeel dan ook te verwachten is (zie Dan. 11:40-45; Joël 3; Mi. 5; Zach. 14:1-5).

Nu echter met de dood van Haman en de verhoging van Mordechai en Esther het doodsoordeel over hun volk nog niet was tenietgedaan, knielde Esther nóg eens voor de koning neer om redding voor haar volk af te smeken. En dit deed zij nu ook weer – laten wij hier goed op letten – door ootmoedig alles over te laten aan de genade van de koning. Dit deed zij ondanks het feit dat het voor haar niet meer nodig was om te knielen – wat toch verootmoediging betekent. Zij zou evenals Mordechai voor de koning mogen staan. Zij kon nu openlijk bij hem horen en delen in zijn eer. Zo zullen dan, wanneer Christus op aarde verschijnt, de verheerlijkte heiligen deelgenoten van Hem zijn. En ook het gelovige overblijfsel uit Israël mag zich dan terecht met opgeheven hoofd zien als het geliefde volk, en Hem volgen. Het zal van dat ogenblik af, zoals Mozes had gezegd (Deut. 28), het hoofd van de natiën zijn; nadat het eeuwenlang wegens zijn ontrouw de staart daarvan was geweest.

Natuurlijk smeekte Esther om het edict van Haman te laten herroepen. Maar een besluit met een koninklijk zegel bekrachtigd kon niet eenvoudig worden herroepen. Hierin is Ahasveros weer een beeld van God, die niet 'ja' en 'nee' tegelijk kan zijn. Zijn 'ja' is 'ja', en Zijn 'nee' is 'nee'. Hij is het *ja* en *het amen*. Daarom is Zijn wet volkomen en onwrikbaar en Zijn vloek moet de overtreder treffen ter wille van de heiligheid van God. Gods oordeel zal vast en zeker ook de afvalligen van Israël treffen; dit kan zelfs niet ter wille van

het overblijfsel worden opgeheven. Daarom kunnen wij ook met zekerheid zeggen dat allen die het land, zonder God, door geweld en op ongeoorloofde wijze in bezit willen nemen, zullen omkomen en hun doel niet zullen bereiken. Want Israël moet zijn land ontvangen uit de hand van zijn Messias Jezus Christus. Maar zij zijn in het algemeen nog ver ervan verwijderd om Hem te erkennen. Het is immers vaak genoeg door de profeten voorspeld, dat alleen een *gelovig* overblijfsel gered wordt en het rijk zal beërven (zie Jes. 10:20-23 en Zach. 13:5-9). Wij komen overal hetzelfde principe tegen: niemand kan gered worden dan alleen door het plaatsvervangend sterven van Jezus Christus aan het kruis.

Ook hier in het boek Esther vinden we iets dergelijks. Omdat Esther genade had verworven bij Ahasveros, legde deze in haar hand en in die van Mordechai de volmacht om iedere wet met betrekking tot de dood van de Joden in genade tegemoet te treden. Aangezien Mordechai met koninklijke volmacht was bekleed, was alle macht in zijn hand gegeven. Voortaan was hij het, die samen met Esther handelde en regeerde. Koning Ahasveros treedt vanaf dit moment geheel op de achtergrond. Wij zouden er hier nog eens de nadruk op willen vestigen, dat wij Mordechai alleen als *type* van Christus als de Messias van Israël, de Bevrijder van het volk, Degene die het de zegen brengt, mogen zien en dat dit niet verder gaat.

Juist dit beeld van Christus, als de geopenbaarde en handelende Koning van Israël, zien wij in Mordechai aan het eind van dit boek steeds duidelijker naar voren komen. Zoals Mordechai met Esther de situatie nu beheerste, zo zal de Messias Jezus Christus, als Hij het koningschap zal hebben aanvaard, in overeenstemming met de

wil van God de Vader de enige Heerser op de hele aarde zijn. Hij is het die dan ten strijde trekt tegen Zijn eigen vijanden en die van het volk, hen verslaat en vernietigt, Zijn volk verlost en hun het Beloofde Land als een eeuwig gezegend bezit schenkt. Aan Israël moeten zich nu alle volken onderwerpen. Dan is ook het ogenblik gekomen waarvan reeds Johannes de Doper heeft geprofeteerd, dat Zijn wan in Zijn hand is en dat Hij Zijn dorsvloer door en door zal zuiveren. Hij zal Zijn tarwe in de schuur samenbrengen, maar het kaf met onuitblusbaar vuur verbranden, d.i. de aarde reinigen van het kwaad (Matt. 3:12).

Wat deed Mordechai nu om de wet van Haman uit te schakelen? Hij maakte een besluit bekend, samen met koningin Esther, een nieuw edict waarin het de Joden werd toegestaan hun vijanden een slag vóór te zijn en zich bewapend te verdedigen en hen te doden. Daar hebben zij dan ook op de hiertoe bestemde dag dankbaar gebruik van gemaakt. Iets dergelijks zal in de laatste dagen ook toegestaan worden aan het gelovig overblijfsel onder de leiding van de Messias. Ook Hij zal dan deelnemen aan de strijd en Zich wreken op Zijn vijanden. Hij zal eenieder vergelden naar wat zij Hem hebben aangedaan (vgl. Jes. 51:22-23; Jer. 23:15-29; Micha 5:4-8; Zach. 9:13-17; 12:1-9). Ja, dit zal zo grondig gebeuren dat er volgens Zacharia 14:21 *'geen Kanaäniet meer zijn zal'* in de nieuwe tempel.

Het volk Israël zal zijn land ongedeeld, in zijn geheel bezitten. Dit is tot heden nooit het geval geweest door Israëls ontrouw. Ja, het heeft zelfs nooit het hele gebied dat beloofd was in bezit genomen, dat namelijk van de rivier de Eufraat tot aan de Middellandse Zee in het Westen zou reiken (Gen. 15 en Joz. 1). In de woorden waarmee Zacharia

zijn profetie besluit, zien we dus Gods uiteindelijke beslissing met betrekking tot de zo brandende kwestie 'Palestina' tussen Joden en Arabieren. Geen Arabier zal in het land blijven dat Israël toebehoort, maar weliswaar pas dán wanneer het uur van de Messias gekomen is.

Nóg een belangrijk punt in het boek Esther is dat het huis van Haman in de handen van Mordechai en Esther werd gegeven. Het werd volkomen uitgeroeid (hst. 9:6-10 en 12-14). Ook dit is een goddelijke profetie. Geen enkele van de vijandige volken zal volledig worden uitgeroeid; van allen zal een overblijfsel, een rest, in leven blijven om – aan Israëls heerschappij onderworpen – te delen in de zegen van het Messiaanse rijk (vgl. Jes. 19:19-25; Micha 7:11-13). Hierop is maar één uitzondering: Edom, het volk waarvan Haman afstamde, broedervolk van Israël. Hiervan zal niemand overblijven en het heerlijke Rijk van de Messias meemaken (vgl. Obadja vers 17-21). Wat een verandering zal dit zijn (vgl. Esther 8:16-17). Een heel jaar lang was alles voor de Joden donker geweest, nu was het echter licht voor hen geworden. Iets dergelijks vinden we voor de laatste dag van de Grote Verdrukking (vgl. Zach. 14:6-11).

Zo was het natuurlijk ook ná het edict van Mordechai. Hij kreeg door Gods gunst steeds meer aanzien, zodat de schrik voor hem op de volken viel en velen zich veilig probeerden te stellen voor het komende onheil door zich bij de Joden aan te sluiten. Iets dergelijks zal ook in de eindtijd gebeuren (vgl. Zach. 8:23).

Volgens Esther 9:13-15 konden de Joden in Susan zich in overeenstemming met Esther's wens ook de tweede dag aan hun vijanden wreken, waarbij velen werden gedood. Dit is misschien een verwijzing naar Daniël 12:11-12, waar nóg twee getallen en

tijdperken worden genoemd: 1290 en 1335 dagen. Deze betekenen wellicht dat met de uiteindelijke inbezitneming van het land door Israël toch nog niet alle vijanden van Israël overwonnen zijn en er nog geen volledige rust is aangebroken. Wij denken daarbij aan de inval van Gog en Magog (Rusland) in het reeds in vrede wonende land (zie Ezech. 38 en 39).

De regering van de Messias

De vorsten en andere aanzienlijken van het rijk hielpen nu de Joden. Want allen waren bevreesd voor Mordechai. Hij was nu de machtigste man in het hele rijk, niet door eigen kracht maar door zijn God die hem terzijde stond. Ja, wanneer straks de Messias Jezus Christus Zijn taak als Rechter en Koning zal hebben aanvaard, zal Zijn macht en autoriteit zich niet alleen over Israël uitstrekken, maar ook in toenemende mate over de volken. Het vernieuwde volk Israël zal delen in Zijn grootheid. Er zijn vele profetieën die spreken over de banier van de Messias voor de volken, met Israël als middelpunt. De volken zullen aan Hem onderworpen zijn (vgl. Jes. 11:11-12; 49:22-23). Ook zullen de volken zelf de Israëlieten naar hun land brengen (Jes. 14:1-2; 18; 49:13; 60:4; 66:20 enz.).

Mordechai werd in de ogen van de volken *steeds machtiger* (9:4). Dat herinnert ons aan Daniël 2, waar de steen die van boven kwam het standbeeld – dat de wereldmachten voorstelde – verbrijzelde en toen uitgroeide tot een berg die de hele aarde vulde. Want de heerschappij van de Messias zal niet vanaf het begin gevestigd zijn, maar Hij zal Zijn vijanden de een na de ander vernietigen, totdat uiteindelijk al het verkeerde is weggedaan. Dan pas zal Hij alle heerschappij uitoefenen (Jes. 52:13-15; Mal. 1:11).

Daarom vierden de Joden ná de behaalde overwinning een dag van feestmaal en vreugde. Is het niet logisch dat Esther en Mordechai voorstelden dit feest voortaan elk jaar te vieren? Dit had de

bedoeling dat men niet alleen feest zou vieren, maar zich ook diep *verootmoedigde*. Overeenkomstig het lot van Haman werd dit feest het Purimfeest genoemd (Pur = lot). De Joden vieren het nog steeds, maar zij denken alleen aan het feestmaal, waarbij echter wel het boek Esther wordt voorgelezen. Zij gebruiken het vooral om de reeds zolang geleden gestorven Haman te vervloeken. Dan merkt men echt wat Paulus in 2 Korinthiërs 3 zegt, dat hun hart bij het lezen van Gods Woord bedekt is, zodat men niet verstaat wat men leest. Zij merken niet eens op dat dit boek de oplossing van het zgn. 'Jodenvraagstuk' geeft, namelijk dat zij van één Persoon, de Messias Jezus Christus, afhankelijk zijn. Mordechai is een heel duidelijk beeld van Hem.

Wij willen nu nog ingaan op de leerzame hoofdstukken 7 en 8 van de profeet Zacharia, waar de Joden die onder Kores waren teruggegaan naar Jeruzalem, aan God vroegen of zij het herinneringsfeest aan de nationale ramp nog moesten blijven vieren of niet. Op deze vraag gaat God eigenlijk helemaal niet in, maar in vijf uitspraken legt Hij de nadruk op twee of drie andere belangrijke punten. Ten eerste stelt Hij de tegenvraag of zij dit feest werkelijk voor *Hem* hebben gevierd, tot Zijn eer en verheerlijking. Of was het meer ter herdenking van hun eigen ongeluk? Dan wijst God erop waarom dit ongeluk hun is overkomen, namelijk vanwege hun *afvalligheid* en dat het dus aankomt op een werkelijke omkeer tot God. Dan pas wijst Hij erop, dat als Zijn tijd is gekomen, al het vasten zal worden veranderd in een vreugdefeest met ware blijdschap (Zach. 8:18-23). Dat zal gebeuren als de Messias Zijn rijk van vrede en zegen zal hebben opgericht. Het heil zal dan ook voor de volken zijn, evengoed als voor Israël. Daarvan is het Purimfeest ook een beeld.

In Esther 10 vinden wij dan nog iets over het verloop van de heerschappij van Mordechai, die nu de machtigste was op de koning na. Hij was niet alleen groot bij de Joden, maar in het hele wereldrijk. Zo zal het ook zijn met de Messias Jezus Christus, als Hij op Zijn troon zit in het duizendjarig Vrederijk. Hij zal in vrede en gerechtigheid regeren en Zijn rechtspraak zal niet tot Israël zijn beperkt, maar zich vanuit Jeruzalem tot alle volken uitstrekken (Jes. 2:2-4; 51:4-5; Dan. 12:3; Mi. 4:2). De grote tegenstander, die de mensen tot oorlog tegen elkaar ophitste, zal in de afgrond worden opgesloten (Openb. 20:1-3). En alle machten die door hem werden geïnspireerd en geleid, zullen uit de weg zijn geruimd. De heerlijke heerschappij van de Messias zal de aarde vervullen. En het hele, nieuw geworden Israël en Jeruzalem als Zijn residentie zullen schitteren als een heerlijk sieraad (Jes. 4; Zach. 14:20-21).

Ja, dan zal er nog iets moeten gebeuren, iets nieuws waarop in Esther 10:1 wordt gezinspeeld. Van alle volken zullen jaarlijks grote groepen naar Jeruzalem optrekken, om daar de HEERE te aanbidden en samen met Israël het Loofhuttenfeest te vieren. Natuurlijk zullen zij niet met lege handen komen, maar hun gaven uit de volle zegen meebrengen. Dit zal zelfs hun morele verplichting zijn, want volgens Zacharia 14:16-19 zal het nalaten hiervan met onvruchtbaarheid worden bestraft (Jes. 2:3; 56:6-8; 60; 66:22-24 en Mi. 7:11-12).

In het slotvers (10:3) wordt uitgedrukt hoe heerlijk en zegenrijk de regering van Mordechai is geworden. In hoeveel grotere mate zal dit het geval zijn met de heerschappij van de Messias, Jezus Christus. Zijn regering zal niet alleen vol aardse maar ook vol hemelse heerlijkheid zijn, die al het menselijke ver overtreft. Salomo was hiervan een zwak

voorbeeld. Christus' heerlijkheid zal volkomen vrede brengen en een volheid van zegen. Hij zal de Koning zijn van de gerechtigheid en van de vrede naar de orde van Melchizedek. Ook zal Hij dan de grote Priester zijn. Daarom is de kroning in Zacharia 6 een betekenisvol type, waar niet de vorst Zerubbabel maar de hogepriester werd gekroond. Dit is een teken van het wezen van Zijn heerschappij. Christus zal een priesterlijke Koning en een koninklijke Priester zijn. Weliswaar is Hij nu in de hemel al de Hogepriester van de Zijnen, maar het koningschap zal de sluitsteen vormen van Zijn aardse heerlijkheid (vgl. Zach. 3 en 4). Dan zal er een altijddurende vrede heersen en de oorlog zal onbekend geworden zijn, zodat de wapens tot werktuigen zullen worden omgesmeed (Mi. 4:3-8; Jes. 2:4; 60:16; Hos. 2:18; Zach. 9:8-10).

Elke vloek over de aarde, waardoor zoveel land onbewoonbaar is gemaakt, woestijnen, moerassen, giftige dampen, al het verderf door de verkeerde handelwijze van de mens, alle strijd om het bestaan, alle angst voor de dood zal dan zijn verdwenen (Jes. 11:6-8; 29:17-24; 35; 65; Ezech. 34:25-31). Dan zal de aarde plaats genoeg bieden voor iedereen, ook voor de geringste. Dan zal er geen onderdrukte knecht of slaaf zonder recht meer zijn, noch enig gebrek, want de regering van de Messias zal volle zegen en blijdschap brengen. Het zal echter ook een heerschappij zijn van heilige *gerechtigheid*, want iedere zonde – behalve door toeval of door gebrek aan inzicht – zal direct met de dood worden bestraft. Israël echter zal een innerlijk geheel vernieuwd volk zijn, een werkelijk heilig volk (Jer. 31:31-34; Ezech. 36:25-38; Zef. 3:11, 17-19). Het zal de Messias eindelijk hebben erkend als Degene die steeds hun welstand en geluk heeft gezocht. En Hij zal dan ook de vreugde van het volk zijn.

Nu zouden wij nog graag kort de inhoud van dit Bijbelboek en het wezen van de hoofdpersonen willen samenvatten met de woorden van Dr. Rossier:

In de tijd waarin God Zijn aangezicht nog voor Zijn volk verborgen hield, werd de gemalin uit de volken (de naamchristenheid) verstoten en kreeg de Joodse bruid (Israël) haar plaats in het hart van de heerser. Wat haar afkomst betreft, was zij nog verborgen. Zij werd zijn gemalin om koningin te zijn over de volken. De tegenstander wilde het volk van God verdrukken, maar hij werd overwonnen door de redder van Israël (Mordechai). Deze nam bezit van zijn huis, terwijl Haman zelf het lot trof dat door hem was toegedacht aan het voorwerp van zijn haat.

Dan treedt de Joodse gemalin in de openbaarheid. En de vijanden van het Joodse volk worden de voorwerpen van de wraak, die ze zelf aan de Joden wilden uitoefenen. De regering van het rijk wordt toevertrouwd aan de man die eerst slechts een dienaar was, en die dan het rijk van gerechtigheid en vreugde inluidt.

In dit boek wordt de aandacht vooral gericht op Mordechai. Men kan in hem twee karaktertrekken bespeuren: een moreel en een ambtelijk aspect. Zijn morele karakter is een kostbaar, treffend beeld van de Heiland. Zijn zorgende liefde, zijn liefdevolle hart, het hartelijke meeleven met zijn familie, zijn voortdurende zorg voor de wees – dit alles boeit de opmerkzaamheid. Maar het valt ook op door gerechtigheid en eerlijkheid, door moed en beslistheid, en ook door onwrikbare trouw aan het Woord van God. Doordat Mordechai de plaats innam van het overblijfsel van Israël, weigerde hij niet om een dienstknecht te zijn, hoewel hij een groot man in aller oog had

moeten zijn. Daarbij weigerde hij echter voor de tegenstander het hoofd te buigen. Hij weerstond de vijand, zelfs als dit hem het leven zou kosten. Hij maakte zich één met de grootste nood van zijn volk en was verdraagzaam met hen. Hij was geduldig in de hoop. En dat is de triomf van het geloof, wanneer de vijand almachtig lijkt te zijn en God Zijn aangezicht verbergt.

Zijn ambtelijk optreden is ook onze opmerkzaamheid waard. Mordechai waakte in de poort van de koning en hij werd op die manier de redder van de volken. Hij werd als zodanig erkend op het moment dat de duivelse tegenspeler ten val kwam. Hij was ook de redder van zijn eigen volk, en hij droeg als regeerder van het rijk de tekenen van zijn macht. Hij werd gevreesd om zijn oordeel en hij oefende wraak, maar alleen als voorspel op de rust die volgde. Hij regeerde in gerechtigheid. Hij trof de voorbereidingen voor de vreugde en de jubel, die hij zijn volk had verschaft. Hij regelde alles samen met de Joodse gemalin, zijn aangenomen dochter, die over de volken heerste en de interesse voor zijn volk deelde. Hij werd de vorst van de koningen van de aarde, en was bemind bij God en bij zijn broeders. Hij was een groot man; en doordat hij in overeenstemming met zijn koninklijk karakter in alle dingen het welzijn van zijn volk zocht, bereikte hij ten slotte de vredesregering. Het is onze Heere, van Wie Mordechai een type is, op Wie de Geest van God in het boek Esther wil wijzen.